

DIDACTIC

prof. Anamaria Terezia Ceteraş-Mătieş
-coordonator

LUCRĂRILE SIMPOZIONULUI NAȚIONAL
“NECESITATEA COOPERĂRII INTERINSTITUȚIONALE
PENTRU PREVENIREA ȘI COMBATEREA CONSUMULUI DE
DROGURI ÎN ȘCOALĂ”
(decembrie 2022)

EDITURA MERITOCRAT CLUJ-NAPOCA
ISBN 978-630-6549-45-0

prof. Anamaria Terezia Ceteraş-Mătieş
-coordonator-

LUCRĂRILE SIMPOZIONULUI NAȚIONAL

“NECESITATEA COOPERĂRII INTERINSTITUȚIONALE PENTRU
PREVENIREA ȘI COMBATEREA CONSUMULUI DE DROGURI ÎN
ȘCOALĂ”

(decembrie 2022)

EDITURA MERITOCRAT CLUJ-NAPOCA
2022

TEXT © LUCRĂRILE SIMPOZIONULUI NAȚIONAL “Necesitatea cooperării interinstituționale pentru prevenirea și combaterea consumului de droguri în școală” (decembrie 2022) / prof. Anamaria Terezia Ceteraș-Mătieș – coordonator

Toate drepturile rezervate autorilor

Consilier editorial: lect. dr. Tiberiu Irimia

Lector de carte: ing. Paula Mîndrean

Tehnoredactare: prof. Anamaria Terezia Ceteraș-Mătieș

Coperta I-IV: prof. Anamaria Terezia Ceteraș-Mătieș

Grafică generală: prof. Anamaria Terezia Ceteraș-Mătieș

Foto coperta I: Ovidiu-Adrian Sălăjan, analist programator, Liceul Teoretic *Alexandru Papiu Ilarian* Dej

Editura Meritocrat Cluj-Napoca

Tel. 0760 607 889, 0741 494 338

e-mail: meritocracj@gmail.com

© 2022 *Editura Meritocrat Cluj-Napoca*

Toate drepturile grafice asupra acestei ediții aparțin editurii Meritocrat, orice reproducere sau modificare, indiferent de formă și suport, neautorizată urmând să suporte consecințele legii.

Responsabilitatea calității corecturii textelor din această carte aparține autorilor

COOPERAREA INTERINSTITUȚIONALĂ ÎN COMBATEREA CONSUMULUI DE DROGURI ÎN ȘCOALĂ, ÎNTRE LEGISLAȚIE ȘI IMPLEMENTARE

*prof. ALMĂȘAN ALEXANDRINA
Liceul Teoretic “Alexandru Papiu Ilarian” Dej*

Una dintre provocările lumii contemporane se referă la consumul de droguri. Amploarea acestui fenomen este o caracteristică atât a Europei cât și a celorlalte continente în contextul procesului globalizării, a interdependenței crescânde dintre procesele sociale. Astfel, drogul reprezintă o problemă socială care generează o altă serie de fenomene cu efecte grave atât asupra persoanelor implicate direct cât și asupra întregii societăți, printr-acestea numărându-se sărăcia, corupția, șantajul, terorismul, infracționalitatea, în general. Conform Raportului european privind drogurile se estimează că, în ultimul an, 3,5 milioane de adulți au consumat cocaină, 2,6 milioane au consumat MDMA și 2 milioane au consumat amfetamine. Aproximativ 1 milion de europeni au consumat heroină sau alt opioid ilegal în ultimul an (1) În România problema drogurilor este de o amploare mai scăzută însă în creștere continuă. Cauza esențială este legată de faptul că România este considerată un punct de trecere între piețele mondiale ale lumii dar și datorită racordării la realitățile europene, după 1990.

Fenomen complex, caracterizat de mutații permanente, consumul și traficul de droguri a cunoscut și în România noi forme de manifestare, necesitând abordări tot mai variate. Orientarea politicii de răspuns la fenomenul drogurilor a fost influențată în timp de tendințele acestuia, de concluziile studiilor, de rezultatele din practica specialiștilor, precum și de societatea civilă, fapt care a impus necesitatea unei reacții instituționale rapide și eficiente. Aceste elemente au contribuit atât la elaborarea primelor două strategii naționale în domeniu, care au acoperit perioadele 2003-2004 și 2005-2012, cât și la elaborarea și implementarea planurilor de acțiune aferente (2) De asemenea, în plan legislativ, a crescut coerența în ceea ce privește legislația și măsurile cu un caracter unitar care au drept obiectiv reducerea cererii și ofertei de droguri. În acest sens, prin Strategia Națională Antidrog 2022-2026, aprobată de guvernul României și prin Planul de acțiune pentru implementarea Strategiei Naționale Antidrog, se poate evindeția o colaborare între instituțiile statului. Planul de acțiune actual vizează prevenția, identificarea factorilor de risc care determină consumul de droguri dar și modalitățile prin care persoanele care consumă droguri pot fi sprijinite pentru a -și relua cursul normal al vieții. Deși România continuă să se afle sub mediile europene, datele ultimelor studii efectuate de Agenția Națională Antidrog indică o prevalență de-a lungul vieții de 4,3% pentru orice tip de drog în populația generală, în timp ce, în rândul populației de elevi de 16 ani, acest tip de prevalență se situează la 10%, ceea ce relevă creșteri semnificative

ale consumului de droguri, la nivelul întregii populații, cu precădere în rândul celei tinere (3) Ca urmare, putem observa că adolescenții sunt din ce în ce mai expuși consumului de droguri. Adolescența este o perioadă de risc deosebit, o perioadă de transformări psihologice, fizice, hormonale, emoționale, iar ca atare, persoanele din această categorie sunt vulnerabile, ajung să consume droguri cu mult mai multă ușurință, pe un fond de instabilitate. Pe lângă acestea, există adolescenți care au inclinații spre comportamente adictive. Implicarea personalului, în mediul școlar, specializat, psihologul școlar prin tehnici cognitive-comportamentale îi poate susține pe aceștia să-și gestioneze propriul comportament. Ca urmare, educația în domeniul drogurilor trebuie să fie realistă și obiectivă, să ofere informații corecte și să promoveze abilitatea de a face alegeri informate despre consumul de droguri. Doar informarea și campaniile mass-media care subliniază ororile consumului de droguri nu sunt suficiente (4). Se impune, pe lângă creșterea nivelului de sensibilizare și responsabilizare a familiilor în vederea oferirii de modele pozitive copiilor, în cadrul programelor de informare, educare și conștientizare cu privire la efectele consumului de drogurilor, o colaborare interinstituțională. Răspunsul instituțional presupune existența unui sistem de coordonare interinstituțional intersectorial dar nu în ultimul rând, interguvernamental. Printre elementele cheie ale combaterii consumului de droguri în școală se numără alocarea de resurse financiare pentru o monitorizare eficientă a campaniilor antidrog, a identificării factorilor de risc, apăruiți în comunitatea școlară ca răspuns la dinamica socială dar și implementarea unor programe de sprijin pentru elevii care sunt victimele consumului de droguri.

În acest context, cooperarea și coordonarea între nivelurile local, regional, național și internațional, reprezintă o condiție esențială în implementarea eficientă și echilibrată a politicii în domeniul drogurilor. Se impune interogația firească care sunt instituțiile care să colaboreze și prin ce modalități? În primul rând, instituțiile abilitate care dețin instrumente cu un grad mai ridicat de eficacitate sunt Ministerul de Interne, Ministerul Sănătății, Ministerul Administrației Publice, Ministerul Tineretului și Sportului. Acestea ar trebui să-și coreleze acțiunile în colaborare cu Ministerul Educației prin încheierea unor protocoale de colaborare, la nivel național dar și regional.

Cooperarea interinstituțională vizează organizarea și pregătirea rețelei preventive la nivel local prin cursuri intense de pregătire, coordonarea activității de prevenire a consumului de droguri. De asemenea, prin intermediul instituțiilor locale sunt organizate și susținute programele de prevenție la care se adaugă atât organizarea de întâlniri publice. În cadrul acestora pot fi abordate probleme concrete ale comunității oferindu-se informații despre centrele de sprijin individual. La acestea se adaugă constituirea unei baze de date a cărei utilitate se regăsește în folosirea ei în mediul școlar, cu scop preventive dar și la identificarea rapidă a eventualelor recidive, în scopul acțiunii de suport și consiliere.

În cadrul programului promovat de Agenția Națională Antidrog de combatere a consumului de droguri, în colaborare cu Centrul de Statistică sunt realizate studii în acest sens, pe baza metodologiei standard recomandată de Observatorul European de Droguri și Toxicomanie. Prin acestea se compară la nivel european stadiul consumului de droguri în statele europene. Continuitatea acestei serii de investigații subliniază importanța studierii unui fenomen în timp pentru asumarea deciziilor (5) Întrucât restricțiile legate de COVID-19 au fost relaxate treptat în Europa, iar tratamentul pentru consum de droguri și alte servicii par să se fi adaptat pentru a funcționa cu COVID-19 ca o boală endemică, indicatorii arată în general revenirea la situația de dinainte de pandemie a drogurilor. Ca urmare, se impune dezideratul întăririi cooperării

interinstituționale avînd în centrul său pilonii de bază școala- Agenția Națională Antidrog- Ministerul Sănătății. O consecință imediată este reducerea timpului instituțional de răspuns la problemele specifice apărute dar și creșterea vizibilității și credibilității instituțiilor statului și a implicării societății civile. Este mai eficientă prevenirea consumului de droguri în rândul adolescenților printr-o acțiune comună a instituțiilor decât combaterea comportamentelor sau tratarea adicțiilor dobândite în timp, la nivelul adulților. Prin urmare, acțiunea vizează folosirea eficientă a tuturor resurselor umane, financiare și logistice. Acest lucru va asigura previzionarea și ajustarea intervențiilor în funcție de dinamica fenomenului drogurilor (6).

În concluzie se poate afirma că, colaborarea interinstituțională, în actul de combatere a consumului de droguri, are efecte pozitive asupra incluziunii sociale, asupra sănătății populației și creează cetățenilor un grad mai mare de siguranță personală.

Note

N(1)https://www.emcdda.europa.eu/system/files/publications/14644/20222419_TDAT22001RON_PDF.pdf,

N(2) - <https://www.mai.gov.ro/wp-content/uploads/2019/01/Anexa-1-Strategia-nationala-antidrog-2013-2020.pdf>,

N(3) - <https://www.mai.gov.ro/wp-content/uploads/2019/01/Anexa-1-Strategia-nationala-antidrog-2013-2020.pdf>,

N(4) - Jenny Svanberg, *Addiction*, ed Prior, Buc., 2019, p140

N(5) - Viorica Marilena Chiticaru- *Importanța studierii efectelor drogurilor în cadrul opționalului de Educație pentru sănătate*, ed Rovimed Publishers, Bacău, 2016, p

N(6) - <https://www.mai.gov.ro/wp-content/uploads/2019/01/Anexa-1-Strategia-nationala-antidrog-2013-2020.pdf>, accesat 16.12.2022, ora 21.15

Referințe bibliografice

Site-uri

https://www.emcdda.europa.eu/system/files/publications/14644/20222419_TDAT22001RON_PDF.pdf

<https://www.mai.gov.ro/wp-content/uploads/2019/01/Anexa-1-Strategia-nationala-antidrog-2013-2020.pdf>

Lucrări

1 Chiticaru Viorica Marilena, *Importanța studierii efectelor drogurilor în cadrul opționalului de Educație pentru sănătate*, ed Rovimed Publishers, Bacău, 2016

2 Svanberg Jenny, *Addiction*, ed Prior, Buc., 2019.

ROLUL INSTITUȚIILOR ÎN COMBATEREA CONSUMULUI DE DROGURI

*Prof. înv. presc. BORODI FLAVIA
Grădinița „Paradisul Piticilor” Dej*

*Prof. înv. presc. BOCA ALEXANDRA-FLORINA
Grădinița „Paradisul Piticilor” Dej*

Drogurile sunt acele substanțe care, introduse în organism, prin acțiunea asupra sistemului nervos central, modifică activitatea mentală și comportamentul.

Specialiștii recomandă ca atunci când se suspectează că un adolescent poate consuma droguri sau alcool, părinții să observe dacă există schimbări constante și specifice de comportament și atitudine. Este important să nu se acuze pe nedrept un adolescent ci mai degrabă să se încerce să se descopere de ce comportamentul său s-a schimbat, printr-o discuție directă cu acesta, în care părinții să îi comunice îngrijorările.

În orice circumstanță familială este nevoie ca părinții să aibă o relație corectă cu aceștia, să le câștige încrederea și să negocieze în același timp anumite limite.

Abuzul de substanțe poate fi o explicație plauzibilă în cazul în care sunt prezente oricare din următoarele semne: adolescentul acordă mai puțină atenție aspectului său exterior și devine mai neglijent; adolescentul are un apetit alimentar diminuat și scade inexplicabil în greutate; ochii adolescentului sunt roșii, folosește în mod constant picături pentru ochi și își improspatează frecvent respirația ajutorul bomboanelor sau a gumei de mestecat mentolate; adolescentul își pierde interesul pentru școală, sport sau alte activități; adolescentul are un nivel scăzut de performanță școlară; adolescentul are noi prieteni pe care ezita să-i prezinte părinților; adolescentul minte sau fură; apare lipsa de respect în comportamentul adolescentului; adolescentul are o stare sau atitudine negativă care tinde să se înrautățească; adolescentul este dezinteresat de viitor.

Problema consumului de droguri în rândul elevilor este una delicată. Prevenirea în școală a consumului de droguri se poate realiza prin:

Creșterea nivelului de informare, educare și conștientizare a populației școlare în vederea neînceperii sau întârzierii debutului consumului de droguri, în cadrul programelor școlare,

extrașcolare și de petrecere a timpului liber; Implementarea de proiecte de formare în domeniul adicțiilor destinate personalului didactic din învățământul preuniversitar; Organizarea la nivel național și local a unor conferințe / seminarii cu tema „Bune practici în prevenirea consumului de droguri în mediul școlar”; Implementarea de proiecte pilot la nivel național/local de intervenție timpurie în mediul preșcolar, prin creșterea influenței factorilor de protecție și scăderea influenței factorilor de risc; Creșterea nivelului de informare, sensibilizare și conștientizare a populației școlare în vederea evitării transformării consumului experimental și ocazional în consum regulat, în cadrul programelor școlare, extrașcolare și de petrecere a timpului liber; Creșterea nivelului de sensibilizare și responsabilizare a familiilor în vederea oferirii de modele pozitive copiilor, în cadrul programelor de informare, educare și conștientizare cu privire la efectele consumului de droguri.

Școala nu poate să oprească „de una singură” fenomenul consumului de droguri și substanțe cu efect psihoactiv, în rândul elevilor, deoarece are nevoie și de implicarea și contribuția familiei, la rezolvarea acestei probleme.

Bibliografie:

Legislația drogurilor: culegere de teorie și practică, Ed. Moroșan, 2004, București

NECESITATEA COOPERĂRII INTERINSTITUȚIONALE PENTRU PREVENIREA ȘI COMBATEREA CONSUMULUI DE DROGURI ÎN ȘCOALĂ

prof. BATIZ SIMINA-MARIA
Școala Gimnazială Rugăsești

La o simplă căutare pe Google a expresiei *consum de droguri*, găsim o sumedenie de centre de prevenire, evaluare și consiliere antidrog. Acest rezultat, ne arată cât de multă amploare a luat fenomenul acesta și cât de aproape de fiecare dintre noi există o persoană afectată.

Consumul de substanțe a devenit o problemă din ce în ce mai vizibilă a societății noastre, afectându-ne, într-o mai mică sau mai mare măsură pe toți: părinți, prieteni, vecini, cadre didactice, etc. De multe ori vrem să acționăm să facem mai mult pentru a-i proteja pe cei apropiați nouă să nu pornească pe drumul consumului. Din păcate, însă, nu reușim întotdeauna să fim eficienți în acest proces.

Cuvântul *drog* are mai multe semnificații: miros aromat, substanță uscată, însă, prin acest termen, se înțelege orice substanță farmacologică activă asupra organismului, iar în sens uzual, se înțelege „orice substanță psihoactivă care se pretează la un consum abuziv și poate antrena manifestări de dependență”¹.

Pentru a putea susține copiii în respingerea conștientă și reală a consumului de drog, este necesară o colaborare strânsă între toate anturajele în care ei se învârt: școală, familie, prieteni, Biserică, mass media.

În ceea ce privește domeniul nostru de expertiză, adică mediul școlar, este importantă o strânsă colaborare cu toți cei amintiți mai sus și un plan bine structurat care să ajute tinerii să aibă capacitatea și puterea de a spune un *nu* ferm și hotărât, indiferent de presiunile din mediul exterior sau interior.

Pe lângă discuțiile din orele de dirigenție și individuale între elevi și cadrele didactice, Ministerul Educației Naționale susține programul Educației pentru sănătate al Organizației Salvați Copiii și creează un cadru favorabil desfășurării lui în instituțiile de învățământ. Acest program are niște obiective foarte bine punctate, necesare prevenirii consumului de droguri, fie ele licite (alcool, tutun, cafea, etc.) sau ilicite (marijuana, cocaină, extasy, etc.). Obiectivele sunt:

- ✚ Creșterea stimei de sine;
- ✚ Dezvoltarea sentimentului de empatizare – ca bază pentru dezvoltarea afectivă, a competenței de relaționare interpersonală și a atitudinilor pro-sociale;
- ✚ Creșterea capacității de autoexprimare emoțională;

---

¹ <https://ro.scribd.com/document/378445530/Prevenire-Consum-de-Droguri-in-Scoala>

- + Dezvoltarea atitudinilor pozitive față de sănătate și respingerea consumului de droguri;
- + Îmbunătățirea autocontrolului;
- + Dezvoltarea abilităților de luare a deciziilor;
- + Dezvoltarea abilităților de relaționare cu alții și de a se opune propriilor impulsuri atunci când este necesar, crescând astfel competența individuală pentru interacțiune
- + Îmbunătățirea autoafirmării.

Conform cercetărilor existente până în acest moment, au fost identificați următorii factori de protecție:

- a. Individuali: rezolvarea problemelor, internalizarea normelor;
- b. Familiali: legătura emoțională, participarea (prezența părinților/tutorilor în viața copiilor), norme familiale consistente, supervizarea părinților asupra copiilor;
- c. De protecție educativi: randamentul școlar, existența unei legături afective pozitive cu școala și/sau cu profesorii;
- d. Contextuali: promovarea și întărirea abilităților sociale și a integrării sociale, existența unei legături emoționale cu familia, școala, biserică sau alte instituții cu caracter social.

Modul în care noi, ca și cadre didactice, reușim să construim relații sănătoase cu elevii, dar și colaborarea strânsă cu părinții și cu celelalte instituții importante din viața acestora, pot să contribuie pozitiv la influențarea în luarea deciziilor corecte în ceea ce privește consumul de droguri.

Sitografie:

<https://ro.scribd.com/document/378445530/Prevenire-Consum-de-Droguri-in-Scoala>, accesat în data de 20.12.2022, ora 23.40

www.salvaticopiii.com , accesat în data de 20.12.2022, ora 22.40

PREVENIREA ȘI COMBATEREA CONSUMULUI DE DROGURI ÎN ȘCOALĂ

*prof. CĂTINEAN SIMONA ELENA
Liceul Teoretic „Alexandru Papiu Ilarian” Dej*

Consumul de droguri sau abuzul de substanțe a devenit o problemă serioasă. Cât mai mulți tineri de vârste din ce în ce mai mici încep să consume aceste substanțe, care au un efect dăunător.

Cele două abordări principale referitoare la prevenirea consumului de droguri în general sunt reducerea cererii și reducerea aprovizionării. Unele abordări s-au dovedit ineficiente în a preveni consumul de droguri în școală, însă acestea rămân populare și considerate eficiente. Unele dintre metodele ineficiente sunt:

- Un discurs despre efectele negative ale drogurilor, fără participare directă din partea audienței
- Lăudarea neconsumării drogurilor și îndemnul la neconsumarea substanței
- Îndemnarea elevilor să spună pur și simplu „Nu” drogurilor

A-ți pune întrebări despre efectele percepute de droguri, de exemplu relaxare, plăcere, curaj, joacă un rol major în a inversa farmecul consumului de droguri.

Din punct de vedere farmacologic, unele droguri au efecte sedative asupra sistemului nervos, cum ar fi heroina, în timp ce altele nu au un stimulant specific sau un efect sedativ, de exemplu cannabis. Percepțiile și așteptările create în jurul consumului acestor droguri spun însă altceva. Separarea efectului chimic de efectul așteptării și al mediului are un rol important în prevenirea consumului de droguri, aceasta implică o abordare mai intensă și mai degrabă intelectuală, care îi lasă pe elevi să își analizeze propriile percepții și să le compare cu adevăratele efecte trăite, care este de cele mai multe ori neplăcut.

De exemplu, heroina este un sedativ al sistemului nervos din punct de vedere chimic, dar pentru consumatorii de heroină aceasta le dă putere pentru îndeplinirea unor sarcini care includ muncă fizică intensă, exact contrar efectului chimic al substanței.

Mesajele eficiente cu privire la prevenirea consumului de droguri în școală ar trebui să ajungă la toți elevii. Grupul cel mai dispus la consumul de droguri sunt elevii mai extroverși, care ies des în oraș cu prietenii, pregătiți să experimenteze lucruri noi și să urmeze noua modă, elevi care pot fi ușor identificați de către profesori la nivel de clasă. Acest grup include nu doar elevi problematici care au probleme disciplinare, ci și elevi obișnuiți care nu ies mereu în evidență.

Intervențiile sunt cele mai eficiente dacă elevii își asumă rolul de lider și observă ei singuri consecințele consumului de droguri. Aceste intervenții conțin, de obicei, mai multe activități practice și distractive la care ceilalți elevi sunt îndemnați să se alăture, fiind superioare lecturilor ținute de profesori sau cercetatori, în care trebuie doar să stai într-un scaun și să asculți. Studiile arată că activitățile interactive unde profesorii folosesc tehnici care implică interacțiunea, cum ar fi discuțiile în grupuri și jocurile de rol, sunt superioare lecturilor plictisitoare.

Trebuie să ne gândim cum să evaluăm progresul înainte de a lua inițiativă. De obicei evaluăm progresul după finalul experimentului, însă în acest caz este indicat evaluarea periodică pe parcursul experimentului.

Cea mai ușoară cale în a înțelege care este urmatorul pas este să-ți imaginezi cum ar arăta școala ideală din punct de vedere al prevenirii consumului de droguri. Poți discuta cu restul elevilor cum trebuie măsurat progresul pentru a obține aceasta școală ideală.

Să ne imaginăm o situație ipotetică. Două școli: școala A și școală B. În școala A toți elevii sunt învățați că utilizarea drogurilor este periculoasă. Învață faptul că, deși provoacă un sentiment plăcut, drogurile te pot omorî. În școala B elevii cred că utilizarea drogurilor e plictisitoare, demodată și pentru proști. Ei își dau seama că imaginea creată de internet, adulți nonconformiști și prieteni lor creduli este ceea ce face drogurile să pară speciale.

Un elev din școala B, de care se zvonește că ar fi consumat droguri, este privit cu simpatie și amuzament de către colegii lui, ca și cineva care este ușor păcălit. Reacția la un astfel de elev în școala A este de mirare și frică, invidie și curiozitate.

Efectele așteptate ale drogurilor sunt cea mai importantă parte în a crea o imagine pozitivă. Cei din școala A cred că e o experiență fantastică, dar care trebuie evitată deoarece este dăunătoare. Așteptările cu privire la senzațiile pe care le vei simți de la droguri sunt mult mai pozitive printre elevii școlii A decât a celor din școala B.

Aceasta este o bună dovadă a faptului că cei care au așteptări mari cu privire la droguri vor spune că s-au simțit bine după consum, în timp ce aceia care nu au așteptări cu privire la droguri vor spune că experiența trăită după consum nu a fost deloc plăcută. Asta arată că așteptările sunt foarte importante și că dacă nu ai așteptări mari cu privire la consum, nu vei avea o experiență plăcută.

Un alt aspect este ceea ce ei cred despre consumul de droguri. În școala A elevii cred că un consumator de droguri este puternic, neînfricat și dispus să își asume riscul. În școala B elevii nu cred că e un lucru special să consumi droguri.

Pentru a fi eficiente, programele pentru prevenirea consumului de droguri ar trebui să se bazeze pe înțelegerea lucrurilor care îi determină pe elevi să se drogheze, apoi să inverseze aceste influențe. Modul în care elevii vorbesc despre droguri, cuvintele folosite pentru a numi diferite substanțe și atitudinea cu privire la intoxicație sunt doar câteva exemple.

Un alt aspect important este cum dealerii de diferite substanțe creează o imagine care este foarte atractivă. Unii creează o imagine pozitivă despre consumul de droguri chiar dacă aceștia nu câștigă bani prin vânzarea lor. Aceste persoane sunt dependente de aceste substanțe și pentru că au nevoie de droguri ca să se simtă bine sau să se simtă normal, ei îi îndeamnă și pe alții să le consume, pentru a nu ieși atât de mult în evidență. Ei continuă să pună presiune pe alții să consume droguri, pe care le promovează prin glume, afirmații și alte metode.

Elevii trebuie să recunoască aceste persoane și să învețe să nu cadă pradă influenței în propriile lor moduri. Așadar, primul pas este să vezi câți elevi își dau seama care sunt metodele prin care imaginea pozitivă a drogurilor este creată.

În majoritatea cazurilor indivizii considerați mai puțin inteligenți sau mai puțin perceptivi sunt cei care se lasă ușor influențați de imaginea construită în jurul acestor substanțe.

CAPCANELE ADOLESCENȚEI

Prof. COROIAN CĂLINA
Liceul Teoretic "Alexandru Papiu Ilarian" Dej

Motto "Răspândește lumina, iar întunericul se va risipi de la sine" – Erasmus din Rotterdam

Unul dintre cele mai tragice fenomene ale lumii contemporane îl constituie flagelul drogurilor. Aceste substanțe odată intrate în organism modifică felul în care persoana gândește, simte și se comportă.

An de an, milioane de oameni cad pradă stupefiantelor de tot felul și o proporție tot mai mare dintre ei sunt pierduți în mod definitiv pentru societate.

Drogurile sunt ca o monedă cu două fețe. Pe o față a monedei sunt efectele pozitive (de obicei pe termen scurt), iar pe cealaltă față efectele negative (atât pe termen scurt cât și pe termen lung). Niciodată nu vom reuși să facem ca o monedă să aibă o singură față. La fel este și cu drogurile. Oricât am crede că putem controla ca efectele negative să nu apară, acest lucru nu este posibil. Mai devreme sau mai târziu, cei care consumă droguri se vor confrunta cu ele. Consumul drogurilor produce dependență, indiferent de cantitatea și tipul de drog folosit (canabis, cocaină, marijuana, extasy etc.), atâta vreme cât cel în cauză nu este conștient de consecințele acestora.

Consumul drogurilor afectează pe toată lumea, însă adolescenții sunt cei mai afectați pentru că drogurile pot devia traiectoria acestora de la atingerea obiectivelor de dezvoltare și împlinire personală.

Motivul consumului de droguri la adolescenți sunt la fel de complexe ca și adolescenții înșiși. Iată câțiva dintre factorii care determină consumul de droguri la adolescenți.

Curiozitatea

Curiozitatea este o trăsătură specifică vârstei și este strict legată de dorința adolescenților de a avea propria identitate. Mulți adolescenți încep să experimenteze efectele drogurilor din pură curiozitate sau din dorința de a avea noi senzații, noi trăiri. În adolescență, au iluzia că sunt invincibili. Chiar dacă știu că drogurile sunt rele, ei nu cred că li se poate întâmpla ceva rău. Educarea copilului cu privire la repercusiunile abuzului de droguri și alcool poate stinge această curiozitate.

Influența grupului de prieteni

În adolescență prietenii devin foarte importanți. Adolescenții sunt vulnerabili la presiunea colegilor. Ei simt nevoia să copieze acțiunile semenilor lor pentru a se simți apreciați. Dintre tinerii care încearcă drogurile ilicite, cei mai mulți le obțin de la prieteni, devenind în scurt timp o practică obișnuită. În astfel de momente valorile familiale își pierd din însemnătate, adolescentul care nu are încă o personalitate foarte bine structurată, cade pradă tentației de a fi ca ceilalți și de a impresiona prin acțiunile sale.

Stima de sine scăzută

Stima de sine scăzută este un factor cheie în dependența de droguri. La adolescenți, în special între paisprezece și șaisprezece ani, stima de sine scăzută din cauza aspectului fizic sau a lipsei prietenilor poate duce la un comportament autodistructiv. Unui individ cu o stimă de sine scăzută nu îi pasă de efectele nocive ale comportamentului său.

Depresia

Depresia este un factor de risc major pentru consumul de substanțe. Persoanele care se confruntă cu depresia sunt mai vulnerabile la consumul de droguri deoarece acestea oferă o evadare din realitate, o distanțare față de durerile sufletești.

Depresia la adolescenți poate avea nenumărate cauze, printre cele mai cunoscute sunt: cauze biologice (probleme ce țin de anumite glande, de exemplu tiroida), abuz fizic sau emoțional, conflicte în familie, pierderea cuiva drag, decepții, insuccese școlare.

Din nefericire, drogurile nu rezolvă, ci înrăutățesc simptomele depresiei și persoana va consuma tot mai mult pentru a încerca să se simtă mai bine. Astfel, se creează un cerc vicios devastator în care depresia se adâncește, iar consumul devine din ce în ce mai frecvent tocmai pentru a masca această stare.

Dorința de integrare

Mulți adolescenți consumă droguri „pentru că alții o fac“ sau ei cred că alții o fac, dar de fapt se tem să nu fie acceptați într-un cerc social care include colegii, persoane pe care le prețuiesc sau cu care doresc să intre în contact. Aceasta nu este același lucru cu presiunea directă a colegilor ci rezultă din nevoia de a se integra și de a-și face prieteni.

Plictiseala

Unul dintre cele mai comune motive pentru care adolescenții încep să inițieze consumul de droguri și alcool este că pur și simplu se plictisesc și nu au interese mai profunde. Ei văd drogurile și alcoolul ca pe o distracție, ca pe o modalitate de a rupe monotonia.

Stresul

În timpul liceului, mulți adolescenți sunt excesiv de stresați cu un program plin de cursuri și activități extracurriculare. Lipsa abilităților de adaptare îi poate determina să caute o metodă artificială de a face față stresului. Dar acest obicei devine unul periculos, drogurile putând prelua rapid controlul asupra vieții adolescentului.

Furia

Furia este o emoție normală care apare când ne simțim constrânși sau forțați să ne supunem unei situații cu care nu suntem de acord sau care ne împiedică să facem ceea ce dorim. La copii și tineri, mânia poate fi provocată sau întreținută și de calitatea relației cu părinții, în special de modul în care aceștia își manifestă autoritatea sau răspund nevoilor lor fizice sau emoționale.

Mulți copii sunt furioși pentru că nevoile lor emoționale nu sunt satisfăcute – ei nu se simt iubiți sau importanți, chiar dacă părinții lor au cele mai bune intenții față de ei. Sentimentul copilului că nimeni nu înțelege ce se întâmplă cu el sau că nu poate exprima ceea ce este în interiorul lui, îl pot face vulnerabil înspre consumul de droguri. El poate găsi astfel în droguri un medicament, un alinător instantaneu al stărilor neplăcute cu care se confruntă și pe care nu le știe gestiona altfel.

Părinții sunt cei care pot să îi învețe pe copiii lor să-și exprime într-un mod corect dezacordul sau mânia, contribuind astfel la protecția lor față de consumul de droguri și alte comportamente problematice.

Teribilismul

Dorința unor adolescenți de a ieși în evidență prin lucruri pe care cei mai mulți nu îndrăznesc să le facă, de a experimenta ceva nou, periculos, incitant îi poate determina pe aceștia să inițieze consumul de droguri.

Moștenirea genetică

Dacă există antecedente familiale de dependență de droguri sau alcoolism, adolescenții pot fi predispuși genetic să consume droguri și alcool și chiar să devină dependenți. Dependența este o boală cu o componentă genetică foarte importantă. Există posibilitatea ca un adolescent să fie predispus la dependență, iar boala să se manifeste atunci când anumiți factori o favorizează. Drogurile reprezintă un astfel de factor.

Studiile de specialitate vorbesc despre o combinație de factori de risc și factori de protecție care se suprapun în viața unui adolescent sau tânăr la un moment dat. Cu cât factorii de risc sunt mai mulți iar factorii protectori mai puțini, probabilitatea ca drogurile, și implicit dependența să intre în viața acelei persoane, crește.

Există diferiți factori individuali, familiari sau sociali care cresc într-un fel sau altul riscul pentru consumul de droguri.

Factorii de protecție nu sunt în mod necesar factori opuși celor de risc, ci mai degrabă este vorba de două realități distincte care interacționează între ele.

Când un adolescent este atașat față de școală, are materii sau profesori care îi plac, se simte încadrat între colegi, între prieteni, are un randament școlar satisfăcător, este valorizat în mediul școlar, el acumulează factori protectori față de consumul de droguri.

Cât privește factorii extrașcolari - implicarea activă, consecventă în activități sportive, muzicale, artistice sau apartenența la un grup în care tinerii împărtășesc același set de valori și se sprijină unii pe alții (cluburi de voluntariat, biserica, alte instituții cu caracter social) - implicarea consecventă în astfel de activități reprezintă factori protectori semnificativi.

De asemenea, existența unor legături emoționale puternice între părinți și copii, prezența părinților în viața copiilor, existența unor norme familiale generale, clare și stabile constituie factori de protecție familiali care reduc riscurile apariției de comportamente nesănătoase.

Întrucât consumul de droguri a devenit o problemă din ce în ce mai vizibilă a societății noastre este necesară implicarea tuturor actorilor sociali în combaterea acestui fenomen. Lupta împotriva consumului ilicit de droguri are la bază cooperarea interinstituțională, atât la nivel național cât și internațional.

Școala, ca factor protectiv împotriva consumului de droguri, joacă un rol esențial în dezvoltarea psihosocială, de protecție și prevenție a consumului de droguri prin crearea unor rețele bazate pe cooperarea și comunicarea părinților, elevilor și a profesorilor cu instituțiile abilitate. Știm cu toții, că o educație solidă începe încă de la cele mai fragede vârste. În domeniul prevenirii consumului de droguri, este mai important și mai eficient să vorbești despre încredere, stima de sine, gestionarea emoțiilor și un stil de viață sănătos .

În școli se derulează o serie de proiecte cu scopul de a dezvolta în rândul elevilor aptitudini specifice, de a promova alternative sănătoase de petrecere a timpului liber și a găsi resursele necesare pentru a rezista influențelor sociale, de a înțelege efectele consumului de droguri asupra sănătății individuale și colective. O atenție deosebită se acordă activităților adresate elevilor aflați în situații de risc față de consumul de droguri – elevi cu părinți dependenți de droguri, elevi cu statut socio-emoțional scăzut, elevi cu risc de abandon școlar, elevi cu comportament deviant etc.

De asemenea, Agenția Națională Antidrog implementează la nivel național, o serie de proiecte de prevenire a consumului de droguri în unitățile de învățământ. Implicarea școlilor în proiecte derulate în colaborare cu specialiștii Agenției Naționale Antidrog constituie un prilej

pentru a veni în sprijinul copiilor, prin desfășurarea unor activități de prevenire a diverselor acte antisociale. Specialiștii din domeniu sunt de un real folos, oferind informații bine structurate și accesibile, adaptate nivelului elevilor.

Se derulează și proiecte care vin în sprijinul părinților contribuind la îmbunătățirea competențelor parentale, prin oferirea de informații cu privire la dezvoltarea copiilor, cunoașterea și însușirea unor metode eficiente de creștere și educare a acestora.

NECESITATEA COOPERĂRII INTERINSTITUȚIONALE PENTRU PREVENIREA ȘI COMBATerea DE DROGURI ÎN ȘCOALĂ

prof. CHIRA LAURENȚIA RODICA
Liceul Teoretic "Alexandru Papiu Ilarian" Dej

Eforturile de a preveni abuzul de substanțe de către un adolescent ar trebui să înceapă încă din copilărie, prin educație și informare legată de consumul de droguri, încurajarea unor comportamente sănătoase și o comunicare solidă cu părinții.

În timp ce adolescenții au mai multe șanse să agreeze consumul de droguri și alcool decât adulții, totuși și comportamentul acestora îi poate influența. În aceste cazuri, crezând că părinții vor permite utilizarea drogurilor și alcoolului (întrucât ei au aceste obiceiuri) există probabilități mai mari ca adolescentul să încerce să fumeze, să consume alcool și medicamente interzise.

Familia are un rol esențial în problematica prevenirii delincvenței juvenile și a consumului de droguri la adolescenți, fiind cea mai în măsură să „controleze” astfel de fenomene negative. Comunicarea deschisă cu copiii și însuflarea valorilor, în care părinții cred și pe care le respectă va face ca tinerii, la rândul lor, să le adopte și să le prețuiască, exemplul personal al părinților fiind prima lecție antidrog pe care un copil o primește. Aducându-i la cunoștință care sunt cauzele, efectele și implicațiile sociale, medicale și juridice ale consumului de droguri, va face ca tânărul să fie informat și mai bine pregătit să reziste acestei tentații. Stabilirea unei relații de încredere bazată pe afecțiune între părinți și copii, supravegherea adolescentului și cunoașterea anturajului pe care acesta îl frecventează, controlul destinației banilor „de buzunar”, discutarea periodică cu dirigintele și profesorii despre rezultatele școlare ale adolescentului, sprijinirea în a-și urma pasiunile și manifestarea consecvenței și interesului pentru tot ce face copilul, sunt doar câteva „arme” pe care familia le are la îndemână atunci când este vorba de luptă antidrog. Sunt situații când, din cauza consumului unuia sau altuia dintre părinți (uneori chiar și bunici), copilul devine el însuși consumator, imitând modelul parental. În ceea ce privește urmarea unui tratament de dezintoxicare, implicarea familiei este foarte importantă, chiar esențială, ea oferind dragoste și suport moral, asigurând în acest fel reușita tratamentului. Școala are meritul de a organiza campanii de prevenire și de a pune la dispoziția tinerilor cele mai bune informații despre consumul de droguri. În acest sens, profesorii merg la cursuri care urmăresc informarea despre specificul drogurilor și implicațiile pe care acestea le pot avea atât asupra sănătății, cât și a psihicului și a relațiilor sociale, dar și care sunt indiciile după care pot fi recunoscuți cei care se droghează. Foarte eficiente sunt acțiunile la care sunt invitați foști consumatori.

Consumul de substanțe a devenit o problemă din ce în ce mai vizibilă a societății noastre, afectându-ne, într-o măsură mai mare sau mai mică pe toți: părinți, prieteni, vecini, cadre didactice, medici, asistenți sociali, psihologi etc. De multe ori vrem să acționăm cumva, să facem mai mult pentru a-i proteja pe cei apropiați nouă să pornească pe drumul consumului. Din păcate însă, nu reușim întotdeauna să fim eficienți în acest demers.

Programele de prevenire primară se concentrează în două zone majore: școala și comunitatea. Adolescența este frecvent caracterizată ca o perioadă de mari schimbări fizice și psihologice. În timpul adolescenței indivizii experimentează, în general, o mare gamă de comportamente și tipare de viață.

Acest lucru survine ca o parte naturală a procesului de separare de părinți, dezvoltând sentimentul de autonomie și independență, fundamentând identitatea personală. Ei capătă aptitudinile necesare pentru a funcționa efectiv în lumea adultă. Multe dintre schimbările de dezvoltare care sunt necesare, fiind și o condiție esențială pentru a deveni adulți sănătoși, cresc riscul adolescentului pentru fumat, alcool și uz de droguri. Adolescenții nerăbdători să-și asume rolul de adulți și să apară mai maturi, pot să fumeze, să bea sau să consume droguri ca o cale de a-și cere dreptul la statutul de adult.

Adolescenții se angajează în consumul de substanțe ca o metodă de: stabilire a solidarității cu un grup, de împotrivire la autoritatea familială sau de stabilire a propriei lor identități.

Pe perioada adolescenței, influența părinților este în general înlocuită de cea a grupului. Necesitățile de asemănare și asemănările în comportament cresc rapid în preadolescență și în adolescența timpurie și scad uniform de la mijloc către sfârșitul adolescenței. Oricum, în pofida acestei tendințe generale de dezvoltare spre o creștere a asemănării, o susceptibilitate individuală la presiunea asemănării poate varia mult, depinzând de valorile și varietatea factorilor psihologici, ca și de importanța relativă a acceptării egalității. În concluzie, deoarece este caracteristic pentru adolescenți sentimentul de imortalitate și invulnerabilitate, ei tind să minimalizeze riscurile asociate consumului de droguri și să supraestimeze abilitatea proprie de a evita personal tiparele distructive ale uzului.

Abordarea consumului de droguri este încă o provocare pentru multe cadre didactice. Indiferent de cât de bine pregătiți teoretic suntem, elevii ne pot surprinde întotdeauna cu întrebări dificile sau curiozități care ne produc disconfort. În plus, există mereu teama de a nu face mai mult rău decât bine, stârnind curiozitatea elevilor, referitor la subiecte asupra cărora nu aveau prea multe informații. Tocmai pentru că vârsta debutului consumului a scăzut constant în ultima perioadă, prevenirea e necesară la gimnaziu, înainte ca elevii să intre în contact cu lumea drogurilor. Vă recomand să alegeți metodele interactive, care oferă posibilitatea unui feed-back permanent de la participanți. Metodele interactive se bazează în special pe examinarea problemelor în grupuri mici și pe discuții dirijate conform schemei de desfășurare a activităților propuse.

Metodele de prevenire

1. Metode centrate pe profesor;
2. Metode centrate pe grup;
3. Metode centrate pe persoană.

Succesul lecțiilor de prevenire depinde în mare măsură de modul în care elevii vor face schimb de idei și sentimente în cadrul grupului din care fac parte. Aceasta este contribuția și responsabilitatea lor. Rolul dvs. în acest proces este de a crește cooperarea pozitivă și interacțiunea între elevi. Activitățile antidrog trebuie să utilizeze metode dinamice de lucru, în perechi sau în mici grupuri. De asemenea, pe parcursul acestor activități, elevii își vor dezvolta competența de a discuta și de a-și împărtăși gândurile într-un grup mai mare.

Apropiati unul de altul într-un cerc restrâns, elevii vor vorbi liber, vor asculta mai intens, se vor simți mai puternic conectați și vor experimenta mai puțin rivalitate reciprocă. Pregătiți discuțiile într-un cerc restrâns. Nu trebuie să existe mese de lucru între elevi. De preferat, utilizați scaunele pe care elevii le folosesc de obicei. Dacă este posibil, aranjați un colț cu scaune mici. De asemenea, și dumneavoastră faceți parte din cerc, iar la început explicați de ce ați folosit acest aranjament. Cercul ne permite o mai bună interacțiune verbală și vizuală a celorlalți. Alegeți această opțiune, pentru că vă gândiți că elevii pot învăța, de asemenea, unul de la altul, și nu numai de la dumneavoastră, în calitate de profesor.

Elevii care sunt încurajați datorită contribuției la discuție, chiar și cu câteva cuvinte, vor câștiga încredere în ei și vor mai participa și cu o altă ocazie. Sentimentul de solidaritate între elevi crește în cazul în care aceștia observă că pot influența pozitiv sentimentele altcuiva prin manifestarea aprecierii. Prin adresarea de întrebări referitoare la ce a spus un coleg, sau prin repetare ori reformulare, copiii pot verifica, clarifica și înțelege ceea ce el/ea a vrut să spună. Acest lucru este important în cercul de discuții, dar va deveni chiar mai important în cadrul activităților organizate pe subgrupuri de elevi. Încurajați copiii să folosească această metodă. Prin aderarea la discuții, dați un exemplu, încurajați participarea activă, recompensați copiii și demonstrați că nu le cereți elevilor ceva ce nu vă face nici dumneavoastră plăcere. Atenție însă să nu monopolizați discuția!

Elevii tăcuți nu au uneori nevoie de exprimare verbală, deoarece ei învață la fel de mult doar prin a asculta, așa cum colegii lor mai entuziasmați învață prin a vorbi. Alți copii, care rămân tăcuți, de fapt doresc să ia parte la discuții, dar sunt timizi. O tehnică de a implica copiii tăcuți, care pot fi timizi, este de a încuraja fiecare copil să șoptească la ureche propria idee colegului de lângă. Colegul vecin spune cu voce tare ceea ce i s-a șoptit. Tăcerea într-un interval de timp mai lung nu înseamnă oprirea procesului de învățare. Elevii dvs. gândesc. Multe dintre întrebările dvs. sunt destul de dificile. Ar trebui să vă gândiți la răspunsuri chiar și dumneavoastră. O perioadă de zece secunde de așteptare nu este cu siguranță un timp pierdut. Puteți să faceți liniște printr-un anunț în mod explicit: „Haideți, acum, să ne gândim”, sau prin a lua o poziție categorică: „Acum mă gândesc!”

Dacă adresați întrebări despre experiențe personale, gânduri sau sentimente, trebuie să le oferiți elevilor dreptul de a refuza: să sară întrebarea. Nu este necesar să mărturisească detalii confidentiale, sau ceva care ar putea să-i stânjenească. Este o decizie a elevului însuși, deși în calitate de profesor aveți o mare influență asupra lor prin modul în care adresați întrebările. Le puteți oferi elevilor varianta de a sări întrebarea, fără a-i expune.

Nimic nu este la fel de eficient în a provoca frustrare și umilire decât a face ca un elev să simtă ridicol, fie că este fățiș, fie pe ascuns. Fiecare profesor, evident, va interzice ca elevii să râdă unii de alții. Doar că regulile jocului sunt mult mai sofisticate în realitate, așa cum ați experimentat, cu siguranță, în cazul adolescenților. Când observați că există o umilire sau se râde de un elev, pe ascuns sau mascat, trebuie să discutați despre ceea ce ați auzit sau văzut. În astfel de ocazii, rolul dumneavoastră este de a oferi grupului securitatea și siguranța de care are nevoie pentru a deveni o stație experimentală pentru aptitudinile sociale și personale. Pentru a vorbi despre această chestiune în mod clar acasă, nu este suficientă o punte de legătură între abilitățile învățate la școală și mediul familial al elevului. Uneori, pot exista chiar efecte nedorite. Pentru a evita aceste reacții negative, este recomandat ca părinții să fie informați despre faptul că la școală se face prevenire. Ca profesor, ar trebui să răspundeți la întrebări într-un mod sincer. Copiii vor să știe ceea ce credeți. Dar ar trebui să-i lăsați și pe ei să se gândească. Prin analizarea comportamentului sau expresiilor altora, elevii învață să descopere ceea ce este bun sau rău.

Încercați să mergeți mai departe cu întrebări și să ajutați toți elevii să contribuie la discuții. Amintiți-vă că în lecții, scopul principal, de multe ori, nu este acela de a găsi răspunsurile corecte, ci posibilitatea de a învăța din perspectiva altor persoane. Entuziasmul dvs. va fi decisiv în motivarea și inspirarea grupului. Pregătiți-vă, de asemenea, și mental pentru activități și încercați să găsiți cuvintele și gesturile care îi vor încuraja pe elevi să participe la discuții. Unele activități necesită un spațiu mai mare sau adaptat anumitor nevoi. Nu ezitați să „modificați” spațiul clasei pentru bunul mers al lecției (elevii vor fi încântați să lucreze într-un spațiu neobișnuit) sau, dacă vremea vă permite, desfășurați unele lecții chiar afară, în curtea școlii sau în parc.

SOLUȚII ALTERNATIVE PRIVIND PREVENIREA ȘI COMBATEREA CONSUMULUI DE DROGURI ÎN ȘCOLI

prof. CÎMPEANU NICOLETA
Liceul Teoretic "Alexandru Papiu Ilarian" Dej

Cu toții știm că nu există o soluție universal valabilă pentru a preveni și combate consumul de droguri în școlile din țară, dar înțelegerea în profunzime a cauzelor ce duc la acest tip de consum va conduce și la găsirea de soluții pentru a acționa în consecință, atât colectivul de cadre didactice și directorii din școli, cât și poliția și autoritățile de la nivel local și național. Punerea în corelare a multitudinii de nevoi și a problemelor identificate privind consumul de droguri va conduce la o intervenție corectă atingându-se obiectivul major ce ar consta în diminuarea consumului de droguri în școli.

Pentru a preveni și combate consumul de droguri, este imperios necesar:

- să recunoaștem semnele specifice unui posibil consum exceptând situația în care ar putea să existe alte cauze care ar duce la modificarea comportamentului unui adolescent fie în școală, fie în afara acesteia;
- să facilităm cunoașterea efectelor nocive asociate consumului de droguri, cunoașterea modului de prezentare sau administrare, cu scopul punerii în practică a unui comportament care să împiedice consumul acestor substanțe prin programe cu caracter practic, derulate în timp îndelungat, atât la nivelul claselor-prin abordarea de teme cu astfel de conținut, cât și la nivelul școlii și al comunității locale prin programe care să prezinte efectele consumului de droguri și riscurile la care sunt expuși consumatorii.

Adolescența este adesea caracterizată ca fiind o perioadă în care indivizii experimentează o mulțime de comportamente și tipare de viață, aceasta fiind de așteptat, ca parte naturală a perioadei în care își dezvoltă sentimentul de autonomie și independență, dezvoltând aptitudini fără de care în lumea adulților nu s-ar putea integra. Însă un număr mare din procesele de transformare, deși sunt necesare pentru a deveni adulți sănătoși, cresc riscul adolescentului de a fuma, de a consuma alcool și de a utiliza droguri ca un mod de a-și dovedi că au deja statutul de adult. Adolescenții vor apela la consumul de substanțe ca modalitate de a fi solidari cu un grup, sau pentru a se împotrivi autorității din familii.

În cadrul orelor de dirigiență este util să abordăm teme de prevenire a consumului de droguri, însă este extrem de important modul în care elevii vor face schimb de idei și sentimente, aici rolul dirigintelui fiind de a crește cooperarea pozitivă și interacțiunea între elevi. Activitățile antidrog ar trebui să folosească metode de lucru pe perechi sau în grupuri mici, urmărindu-se ca pe durata activităților, elevii să își dezvolte dorința de a discuta și de a-și împărtăși gândurile într-un grup mai mare.

Util este **CERCUL GRUPULUI DE DISCUȚII**: stând unul lângă altul într-un cerc restrâns, elevii vor discuta liber, vor asculta mai atent, vor simți că sunt conectați mai intens și vor experimenta mai puțin rivalitate reciprocă. Discuțiile se pregătesc într-un cerc restrâns, fără

mese de lucru între elevi, utilă fiind folosirea scaunelor pe care elevii stau de regulă, de asemenea, și dirigintele ar trebui să facă parte din cerc, explicându-se de la început folosirea acestui aranjament.

DREPTUL DE A REFUZA: dacă adresăm întrebări despre experiențe personale, gânduri sau sentimente, este necesar să oferim elevilor dreptul de a refuza să răspundă la întrebare. Nu este necesar să prezinte amănunte ce țin de propria intimitate sau ceva care ar putea să-i facă să nu se simtă în largul lor. Este o decizie a elevului, cu toate că, fiind profesori avem o mare influență asupra lor prin modul în care formulăm întrebările.

ADRESAREA ÎNTREBĂRILOR: prin formularea de întrebări cu referire la ceea ce a spus un coleg, sau prin repetare ori reformulare, elevii pot să verifice, să clarifice și să înțeleagă ceea ce el/ea a vrut să spună. Acest lucru este important în cercul de discuții, dar va deveni chiar mai important în cadrul activităților organizate pe subgrupuri de elevi. Trebuie să încurajăm copiii să utilizeze această metodă când abordăm teme privind prevenirea consumului de droguri în școală.

APRECIEREA: elevii care sunt stimulați prin faptul că ei contribuie la discuție, chiar și cu câteva cuvinte, vor avea mai multă încredere în ei și și cu o altă ocazie vor mai participa. Solidaritatea dintre elevi va crește dacă ei vor observa că pot influența pozitiv sentimentele unui coleg

EVITAREA RIDICOLULUI: este extrem de important să nu provocăm frustrare și umilire niciunui elev, să nu se simtă ridicol. Este important ca niciun profesor să nu lase elevii să râdă unii de alții, fie pe ascuns, fie pe față, trebuie să discutăm despre ceea ce am auzit sau văzut, în astfel de ocazii, rolul profesorului fiind de a oferi grupului securitatea și siguranța de care are nevoie pentru a preveni repetarea incidentelor de acest tip.

IMPLICAREA FAMILIEI: pentru a se aborda prevenirea și combaterea consumului de droguri acasă, nu este suficientă o punte de legătură între abilitățile învățate la școală și mediul familial al elevului. Uneori, pot exista chiar efecte nedorite. Pentru a evita aceste reacții negative, este recomandat ca părinții să fie informați despre faptul că la școală se face prevenire. **Ce trebuie să facă un părinte care află că adolescentul său consumă droguri?** Ar trebui să nu intre în panică, să nu devină violent sau isteric, să fie conștient că nu va ajuta deloc și o astfel de atitudine va duce la o totală lipsă de comunicare. Părintele ar trebui să înțeleagă faptul că problema nu este a lor, ci a fiului/fiicei lor, ar trebui să-și încurajeze copilul să comunice, apoi să caute împreună informații despre dependență, despre efecte. Depinde de părinte și de felul în care el își crește copilul; regulile casei și ale familiei trebuie menținute, relația cu fiica sau cu fiul trebuie să se bazeze pe reguli respectate și uniforme, copilul se consideră adult, dar părintele îl consideră copil, el trebuie să aibă responsabilități și să fie responsabilizat.

E important să aibă un mediu bun acasă: să se simtă susținut și înțeles. Un program real de prevenire a consumului de droguri ar însemna un program în care un psiholog sau un specialist în domeniu să nu lucreze cu toată clasa în același timp, ci cu grupuri de câte 10 tineri, în mai multe întâlniri, discutând despre problemele pe care aceștia le au, despre cum își petrec timpul liber, despre cauzele care duc la dorința de a experimenta consumul de droguri, apoi să le explice copiilor cum să facă față presiunii unui coleg care, de exemplu are două jointuri și vrea să îi dea unul. Cum poate să reacționeze un tânăr la o astfel de situație? Trebuie să știe cum să procedeze! Aceste comportamente se construiesc în timp, fiind necesare mai multe ore și ședințe, astfel că atunci când sunt în situația respectivă să știe ce au de făcut. Se poate ca de multe ori problemele din familie - poate că sunt singuri sau poate că părinții nu au niciun fel de relație cu ei, sau între ei - să ducă la dorința de a experimenta, deci prevenirea nu înseamnă doar discuții, înseamnă o

muncă în echipă, în care atât cadrele didactice, cât și părinții și toate persoanele implicate comunică pentru a combate dependența.

În concluzie, pentru a avea rezultate pozitive în privința prevenirii și combaterii consumului de droguri, din ce în ce mai des întâlnit în școli, este necesară cooperarea între toate instituțiile abilitate atât la nivel local, cât și național, pe baza unor programe coerente propuse de specialiști în domeniu.

NECESITATEA COOPERĂRII INTERINSTITUȚIONALE PENTRU PREVENIREA ȘI COMBATerea CONSUMULUI DE DROGURI ÎN ȘCOLI

prof. FARCAȘ DANIELA MARIA
Liceul Teoretic "Alexandru Papiu Ilarian" Dej

Consumul de droguri este o sintagmă care sperie și părinți și profesori deopotrivă. Nu întotdeauna îi sperie însă și pe adolescenți, pe unii adolescenți, care se mândresc cu faptul că ei sunt rebeli, că au curaj să le încerce pe toate... De la actul de bravură și până la dependență nu e calea prea lungă. În plus, efectele secundare nocive, comportamentul anormal și violent, sunt aspecte care îi pun în gardă pe adulții din jurul lor, profesori, părinți, psihologi școlari, asistenți sociali.

Prevenirea și combaterea consumului de droguri rămâne provocare permanentă pentru toți adulții din preajma acestor adolescenți.

Pentru a putea preveni sau combate ceva este nevoie de conștientizare, este nevoie de a-i face pe acești adolescenți rebeli sau pe adolescenții de la polul opus, foarte slabi ca personalitate și influențabili, să înțeleagă ei înșiși riscurile, consecințele negative pe termen scurt și pe termen lung. Rămâne întrebarea cum să ajungem la sufletul lor? Cum să-i facem să ne creadă pe noi, adulții din jurul lor, și nu pe falșii prieteni care ispitesc mereu. Ca profesor de literatură, și mai ales ca profesor de literatură veche, mi-am pus mereu întrebarea cum aș putea folosi aceste texte spre educarea acestor tineri. La clasa a XI-a, profil filologie, am avut oportunitatea să traducem texte din Cicero, cel mai mare filosof al antichității romane, texte din Seneca stoicul, texte care problematizează mult ideea de prietenie adevărată, de loialitate, de bine suprem, de statut al omului ca ființă superioară. Am constatat plăcut că i-au surprins aceste problematice, că dincolo de dificultatea traducerii, elevii au gustat ideile, s-au implicat în discuții.

De asemenea am căutat să-i atrag spre înțelepciunea popoarelor vechi încă din clasele mai mici, prin intermediul celebrelor maxime latinești. *Bis vincit qui se vincit!* (*De două ori învinge cine se învinge!*) este un dicton care îndeamnă la cumpătare, la stăpânire de sine. Și pentru modernitate aceasta poate fi un lucru greu! O provocare! Pe adolescenți i-a mirat faptul că anticii știau aceste lucruri, că ei nu aveau atunci cărți de dezvoltare personală... *Imperare sibi potestas suprema est!* este un proverb similar și se traduce *A porunci propriei persoane este puterea supremă*. Deci, extrapolând, dacă nu mă las ispitit de prieteni nocivi, de curiozitate deșartă, înseamnă că sunt un om puternic, cu personalitate. Deloc de neglijat este și celebrul *Gnose se auton* al grecilor, scris pe frontispiciul templului din Atena, echivalat la romani cu *Nosce te ipsum!* (Cunoaște-te pe tine însuși!) Cunoașterea de sine înseamnă deci cunoașterea limitelor, a propriilor limite. Adolescenților le lipsesc astfel de judecăți, pentru ei sunt o noutate. Dacă vor conștientiza că simțul măsurii și al echilibrului interior nu este pur și simplu un dat ci acesta se dobândește în timp cu mult efort, sunt șanse să nu se lase ispitiți de anturaje nocive. Sigur că la polul opus se află teribila dorință de a experimenta. Societatea de consum spre asta

îndeamnă. Toate reclamele îndeamnă să trăiești, să experimentezi la maxim! Dar nu se vorbește nicăieri de consecințe, efecte secundare etc. Iar adolescenții exact acest aspect nu-l pot analiza fără ajutor, îndrumare, discuții deschise și sincere. Cât despre escaladarea limitelor, nici măcar aceasta nu reprezintă o descoperire a omului modern. Antichitatea a fost și ea zguduită de aceste tendințe, epicureismul promova hedonismul. Desigur ca a avut și acest curent adepții lui, altfel nu s-ar fi născut faimosul *Carpe diem*. Dar de fiecare dată le explic elevilor că și acest *carpe diem* a fost prost înțeles și atunci și acum. *Carpe diem* înseamnă *bucura-te de clipa prezentă* în sensul *să lăsăm deoparte frustrările trecutului și grija excesivă pentru viitor*. *Carpe diem* înseamnă să trăiești implicat nu indiferent clipa prezentă și nu înseamnă nicidecum *distrează-te în exces* sau *pierde-ți capul*.

Datorită faptului că și imaginea scolii a avut de suferit în ultimele decenii din varii motive, elevii nu mai conștientizează faptul că școala este un spațiu academic în care se vine pentru a învăța ceva, un mediu în care nu se vorbește oricum și un mediu în care nu sunt admise orice tip de comportamente. Când am surprins astfel de comportamente, la orele de curs sau fiind de serviciu pe coridoare, am intervenit imediat exact cu această frază, "școala este un spațiu academic în care nu ne putem permite să vorbim oricum/să ne comportăm oricum!" Mărturisesc că am fost uimită de uimirea lor. Când au conștientizat, și-au redresat comportamentul sau limbajul imediat, cerându-și scuze în majoritatea cazurilor. Au fost rare cazurile când un adolescent voia să mă înfrunte în continuare de dragul de a demonstra grupului ca el are dreptate. Pe lângă faptul ca noi, dascălii, îi ajutam mereu să-și redreseze comportamentele, cred că este foarte importantă perspectiva alterității. Perspectiva alterității la nivel instituțional este reprezentată de alte instituții ce vin către școală cu diferite proiecte și programe. Ideea parteneriatelor pe această schemă s-a construit. S-a discutat mereu că școala românească este ruptă de aplicabilitatea vieții de zi cu zi, ca în școală nu înveți ceva care te ajută în viață, etc...Parteneriatele au rolul de a demonta și această idee dar mai ales au rolul de a construi în mintea adolescentului mecanisme de acțiune și de autoapărare. Deși aparent par să ne ignore pe noi, adulții, cu siguranță în mintea lor va exista un moment de analiză, de conștientizare. "Aha! Asta pare ceva nou, ceva interesant!" sau, dimpotrivă "Aha! Asta mi-a spus-o și profesorul x la cutare ora, asta ne-a spus-o și voluntarul y de la proiectul cutare" sunt reacții firești în rândul adolescenților, care procesează în felul lor mesajele adulților. Apoi încep să analizeze, să compare situații de viață similare. Instituțiile care se ocupă de aceste programe anti-drog exploatează foarte bine mărturiile unor foști consumatori sau foste victime prin intermediul acelor filme de scurt metraj, interviuri sau mai nou, pod-cast-uri. Nici nu se pune problema din partea mea de a refuza vreodată o astfel de acțiune ce se desfășoară la nivelul școlii, de a nu lăsa elevii să participe că eu aș avea de predat autorul x sau ca rămân în urmă cu programa, sau alte scuze, nu neîntemeiate nici acestea, a oricărui profesor de predare. În plus, deși modelul profesorului ca etalon de raportare la diferite situații de viață pare să fi apus, totuși trebuie să fim conștienți că elevii noștri ne urmăresc, ca au nevoie de reacțiile noastre în diferite situații de viață. Însoțindu-i pentru supraveghere la astfel de campanii anti-drog, îi observăm și ne observă, ne pândesc reacțiile și emoțiile și uneori ne cer chiar părerea personală despre un anumit caz discutat în filmul de prezentare. Deși nu sunt profesor-diriginte, postul meu fiind proiectat în mai multe scoli, am însoțit elevii la astfel de prezentări când s-a ivit ocazia.

Așadar relațiile de parteneriat, cooperarea instituțională, sunt proiecte binevenite, acești tineri au nevoie de discuțiile cu adulții, au nevoie de suport moral și mai ales de o perspectivă a alterității. Dacă părinții și profesorii reprezintă pentru ei și factorul coercitiv, personalul unor

fundații sau voluntarii unei fundații vor fi în ochii lor doar oameni implicați, pasionați sau convinși de ceea ce prezintă. S-ar putea ca prezentările lor să aibă ecou în sufletele adolescenților mai mult decât sfaturile părinților, mai mult decât apostrofările profesorilor. De asemenea, s-a vorbit mereu de puterea exemplului. În ciuda vremurilor postmoderne în care trăim, această putere a exemplului nu trebuie considerată un perimat. Profesorului îi rămân la îndemână puține exemple, puține argumente directe. Un profesor de științe umaniste se poate folosi de curentele culturale care revin în viața cotidiană sub altă dimensiune, se poate folosi de literatură, personaje, relații dintre personaje, de strategii, dar argumentul cel mai relevant îl constituie propria-i prestanță, propria atitudine în fața provocărilor. Pentru profesori există astfel de provocări pe parcursul întregii cariere, fiecare generație venind cu noi tipare comportamentale. Puterea profesorului se oprește la limita patologicului. Când se ajunge la dependențe, simpla consiliere nu poate substitui terapia profesională

NECESITATEA COOPERĂRII INTERINSTITUȚIONALE PENTRU PREVENIREA ȘI COMBATEREA CONSUMULUI DE DROGURI ÎN ȘCOALĂ

prof. FLOREA DAN-SORIN

Liceul Teoretic "Alexandru Papiu Ilarian" Dej

prof. ITT MIRCEA

Liceul Teoretic "Alexandru Papiu Ilarian" Dej

Fenomenul consumului de droguri și a substanțelor cu efect psihoactiv a luat o amploare îngrijorătoare și în orașele mici nu doar în cele mari. Și chiar dacă în comunitățile mai restrânse mijloacele de prevenție și control ar trebui să fie mai eficiente, realitatea este că nu s-a reușit diminuarea evoluției fenomenului drogurilor și al înmulțirii considerabile a substanțelor cu efect psihoactiv la care tinerii ajung să aibă acces. Îngrijorător, dar nu surprinzător este și faptul că școli cu renume, performante, sunt vehiculate adeseori drept locuri în preajma cărora elevii consumă substanțe nepermise. Și asta în deplina cunoștință de cauză a autorităților, ceea ce denotă o complicitate și o tăcere a factorilor implicați. Pe de o parte unele școli nu raportează astfel de situații și nu le transmit către autorități, deși ar trebui, ca să nu-și păteze imaginea. Pe de altă parte mulți părinți se arată deranjați și indignați dacă sunt informați de vreun comportament suspect al copiilor lor. Școala, de una singură, nu poate să oprească acest fenomen, în condițiile în care autoritatea sa este tot mai scăzută, iar pârgurile de sancționare aproape inexistente. Trebuie intensificată prevenția prin colaborarea dintre profesorii și consilierii din școli cu reprezentanții Agenției Naționale Antidrog, cu cei ai poliției de proximitate și cu autoritățile locale. De asemenea este nevoie ca și părinții să fie informați corect în privința riscurilor dar și a modalităților prin care se pot implica pentru a preveni apariția predispoziției înspre droguri a copiilor. De aceea este esențială formarea de specialiști în domeniul prevenirii și tratării consecințelor dramatice ale consumului de droguri și substanțe cu efect psihoactiv.

Cercetările au identificat o serie de factori de risc, care dacă sunt prezenți în viața unui elev, cresc șansele acestuia să fie implicat în consumul de droguri. O parte dintre aceștia sunt: istoria familială a consumului de droguri, conflicte în familie, anturajul și marginalizarea de către acesta, abilități de viață slab/insuficient dezvoltate, tulburări de dispoziție și de comportament (depresie, anxietate, agresivitate și ostilitate), dificultăți de învățare, eșec școlar, slabă legătură cu școala, stimă de sine scăzută, curiozitate, teribilism, atitudini favorabile consumului de droguri, debutul timpuriu al consumului de droguri, accesibilitatea drogurilor. Prevenirea constă în ansamblul de măsuri întreprinse în domeniul educației, condițiilor de locuit și de muncă, de petrecere a timpului liber, de facilitare a comunicării, de modelare a comportamentului, de ameliorare a condițiilor de mediu, în scopul diminuării/înlăturării factorilor de risc și de întărire a factorilor de protecție. Anticiparea apariției problemei înseamnă cunoaștere factorilor care o provoacă și intervenția asupra lor. În cazul consumului de droguri a preveni înseamnă a acționa la multiple niveluri, ca urmare a multitudinii factorilor (individuali, sociali) favorizanți ai consumului de droguri. Pentru a avea succes trebuie să se intervină de la vârste mici cu scopul

de a promova stiluri și obiceiuri de viață sănătoase care să acționeze ca elemente de protecție față de alternative nocive.

Informația deși foarte importantă nu este și suficientă. Este necesară promovarea dezvoltării abilităților și resurselor personale care oferă puncte de sprijin pentru elevi și îi fac mai puțin vulnerabili față de presiunile pe care le exercită mediul (prieteni, alte persoane de referință, mijloace de comunicare, societatea, etc.).

De asemenea trebuie să se urmărească întărirea stimei de sine a copilului, creșterea încrederii în sine însuși și a capacității de a tolera frustrarea, îmbunătățirea controlului emoțional, astfel încât motivația pentru a atinge obiectivele propuse să îi permită un efort continuat pentru a merge mai departe de momentul imediat. Și nu în ultimul rând trebuie promovate alternative de petrecere a timpului liber care să-i ajute pe copii să aleagă stiluri de viață sănătoase, incompatibile cu folosirea drogurilor sau a substanțelor cu efect psihoactiv.

În ultimii ani substanțele noi, cu efect psihoactiv, s-au înmulțit într-un ritm alarmant. Dacă în cazul drogurilor clasice efectul este cunoscut, în cazul substanțelor noi efectul multora este în curs de cercetare. Substanțele cu efect psihoactiv, cunoscute inițial ca etnobotanice, au fost comercializate mai mulți ani în cadrul așa numitelor "magazine de vise". Chiar dacă prin lege s-a instituit un regim sever pentru comercializarea unor asemenea substanțe și magazinele s-au desființat, vânzarea continuă pe ascuns. Dincolo de ambiguitățile legislative, rămân importante efectele pe care substanțele noi, psihoactive, le pot avea asupra consumatorilor.

Intervențiile specialiștilor sunt graduale, iar prima miză este întârzierea vârstei la care un tânăr ajunge să consume o primă doză. Prezența părinților în viața copiilor și mai ales tipul de dialog cu aceștia sunt instrumente eficiente de prevenție. Studiile au demonstrat că timpul petrecut de părinte cu copilul scade foarte mult predispoziția acestuia înspre droguri.

Familia are un rol esențial în prevenirea consumului de droguri la adolescenți, fiind cea mai în măsură să "controleze" astfel de fenomene negative. Comunicarea deschisă cu copiii și insuflarea valorilor, în care părinții cred și pe care le respectă va face ca tinerii, la rîndul lor, să le adopte și să le prețuiască. Aducându-i la cunoștință care sunt cauzele, efectele și implicațiile sociale, medicale și juridice ale consumului de droguri, va face ca tânărul să fie informat și mai bine pregătit să reziste acestei tentații.

Stabilirea unei relații de încredere bazată pe afecțiune între părinți și copii, supravegherea adolescentului și cunoașterea anturajului pe care acesta îl frecventează, controlul destinației banilor "de buzunar", discutarea periodică cu profesorii despre rezultatele școlare ale elevului, sprijinirea în a-și urma pasiunile și manifestarea consecvenței și interesului pentru tot ce face copilul, sunt doar câteva "arme" pe care familia le are la îndemână atunci când este vorba de luptă antidrog.

Școala își propune să organizeze campanii de prevenire și să pună la dispoziția tinerilor cele mai bune informații despre consumul de droguri și substanțe cu efect psihoactiv. În acest sens se organizează cursuri care urmăresc informarea despre specificul drogurilor și implicațiile pe care acestea le pot avea asupra sănătății, cât și a psihicului și a relațiilor sociale.

Statul trebuie să intervină prin măsuri legislative și prin campanii desfășurate la nivel național, realizate prin colaborarea instituțiilor sale, pentru a deveni un aliat eficient în lupta antidrog.

PREVENIREA ȘI COMBATEREA CONSUMULUI ILICIT DE DROGURI

prof. GAVRIS GEANINA ADRIANA CORINA

Școala Gimnazială Mihai Eminescu Dej

prof. MOLDOVAN JICA MARIANA

Școala Gimnazială Mihai Eminescu Dej

Eficacitatea educației în domeniul drogurilor

Un număr considerabil de studii au încercat să determine care sunt efectele campaniilor mass-media împotriva drogurilor. Aceste studii s-au axat pe a afla cât de cunoscute sunt asemenea campanii de către public, pe de o parte și asupra impactului pe care acesta l-a avut asupra cunoștințelor, atitudinilor și comportamentelor, pe de altă parte. Majoritatea acestor campanii și în special cele realizate prin intermediul televiziunii și radioului sunt foarte cunoscute. De exemplu un studiu realizat în Marea Britanie arată că „până la 95% dintre tinerii au auzit de campania anti-heroină. Cercetările asupra impactului pe care campania l-a avut au arătat că există o creștere semnificativă în ceea ce privește cunoașterea efectelor negative ale consumului de heroină și că atitudinile negative față de consumul de droguri au crescut cu 10%.”

Aceste rezultate confirmă concluziile multor altor studii conform cărora campaniile mass-media pot atesta o atitudine deja existentă sau să amplifice interesul față de o problemă, dar rareori au și un impact semnificativ asupra comportamentului. Deoarece o atitudine negativă poate fi ușor abandonată de către un tânăr aflat într-o situație în care i se oferă droguri în prezența prietenilor, organizatorii unei campanii mai vechi tot din Marea Britanie au încercat să afirme că a refuza droguri într-o astfel de situație delicată din punct de vedere psihologic nu înseamnă neapărat afectare a imaginii personale în ochii grupului.

Campaniile pot influența atitudini și opinii privind abuzul de droguri de o asemenea manieră încât chiar probabilitatea de a iniția consumul poate chiar descrește. Pentru a atinge acest obiectiv, doar anumite canale media pot fi folosite în transmiterea unui mesaj clar. În ceea ce privește grupurile de egali, trebuie să se încerce creșterea acțiunii de prevenire în școli.

Rolul și locul asistentului social în domeniul dependenței

Asistența socială ca profesie cu identitate proprie, care ocupă un spațiu în schema interdisciplinară, poate fi definită ca acea profesie dedicată dezvoltării bunăstării sociale a omului, înțelegând și aplicând cunoașterea științifică cu privire la activitățile umane în cadrul unui sistem de resurse organizate care funcționează având drept obiectiv prevenirea și depășirea stărilor de inegalitate și necesitatea indivizilor, grupurilor și colectivităților în vederea promovării justiției sociale.

Înainte de a se ocupa de situațiile de necesitate, neconcordanțe și dezechilibre sociale, menirea asistentului social este de a determina din partea persoanelor, familiilor și grupurilor, dezvoltarea unor răspunsuri emoționale, intelectuale și sociale necesare pentru utilizarea resurselor proprii și depășirea propriilor limite.

Obiectivul este ca persoana cu probleme de dependență și cei care conviețuiesc alături de aceasta, să ajungă la un grad de autonomie care să le permită să își mobilizeze propriile resurse și să desfășoare astfel o viață cât se poate de normală din punct de vedere social fiind capabili să își transforme activ propria realitate.

În majoritatea cazurilor, nu va fi posibilă întreprinderea unei recuperări și depășirea problemei fără a se produce o schimbare progresivă în stilurile de viață a acestei populații ceea ce implică realizarea unor modificări în diferite domenii din viață conform cu gradul de deteriorare la care au ajuns, pentru a face față problemelor, ca și potențând propriile resurse ale indivizilor.

Rolul consilierului de probațiune în domeniul dependenței

Consumul de droguri afectează viața persoanei consumatoare, familia acestuia, prietenii, dar și alte persoane cu care acesta întâmplător intră în contact (de exemplu victimele infracțiunilor). Dependența implică totodată costuri ridicate de tratament, având în vedere și riscuri asociate, costuri pe care le suportă fiecare membru al societății.

Alături de alți actori implicați din sistemul de justiție și de tratament al consumatorului, consilierul de probațiune este responsabil în diminuarea consecințelor negative asociate.

În acord cu responsabilitatea pe care o poartă consilierul de probațiune are un rol important în:

- **Evaluare.** În momentul în care consilierul de probațiune întâlnește o persoană consumatoare de drog, el este interesat de:

- Analiza gravității problemei consumului și modul în care consumul are implicații asupra faptei pentru care este sau a fost cercetat sau judecat beneficiarul.

- Înțelegerea cauzelor și problemelor ce au determinat implicarea în consum (gânduri, sentimente, comportamente).

- Recunoașterea semnelor de consum.

- Identificare disponibilității pentru schimbare.

- **Determinarea schimbării.** După ce a fost identificat stagiul în care se află consumatorul, consilierul de probațiune este interesat în stimularea sau menținerea motivației pentru schimbare.

- **Medierea relației dintre beneficiar și alte instituții din comunitate.** Un alt rol al consilierului de probațiune ca profesionist constă în oferirea persoanelor consumatoare de informații legate de servicii medicale, psihologice sau sociale existente, provocarea deschiderii către asistare și facilitarea accesului la serviciile de care dispune rețeaua comunitară, mediind totodată relațiile dintre beneficiar și alte instituții abilitate în a asigura serviciile de specialitate.

Înțelegerea cauzelor ce îi conduc pe oameni să aleagă drogul ca soluție în rezolvarea problemelor cu care se confruntă zi de zi poate face diferența. Prin menținerea unei atitudini constructive pe tot parcursul intervenției, prin ajustarea așteptărilor reciproce și folosirea resurselor comunitare, consilierul de probațiune poate deveni reper pentru cei care și-au pierdut echilibrul existențial.

BIBLIOGRAFIE:

<https://ro.scribd.com/>

NECESITATEA COOPERĂRII INTERINSTITUȚIONALE PENTRU PREVENIREA ȘI COMBATEREA CONSUMULUI DE DROGURI ÎN ȘCOALĂ

*prof. GEORGIU MIRELA LIVIA
Școala Gimnazială Cășeiu , Structura Rugășești*

Învățarea socio-emoțională este un proces prin care copiii și adulții dobândesc și aplică efectiv cunoștințe, atitudini și aptitudini necesare pentru a înțelege și gestiona emoții, pentru stabilirea și îndeplinirea obiectivelor, pentru a percepe și arăta empatie, pentru stabilirea de relații pozitive și luarea de decizii responsabile. Învățarea socio-emoțională are la bază cinci competențe:

- autocontrol,
- conștiință de sine,
- conștiință socială,
- aptitudini relaționale,
- decizii responsabile.

Capacitatea adulților de a dezvolta aceste competențe este de importanță capitală pentru succesul elevilor.

Comportamentele tinerilor așa cum demonstrează ceretările, sunt șlefuite de factori puternici legați de familie, grupul de prieteni, școală și comunitate. Factorii care cresc riscul unor comportamente dăunătoare cum ar fi consumul de droguri, sunt cunoscuți ca factori de risc. Factorii de risc legați de școală includ:

- medii familiale haotice;
- părinți ineficienți, în special cu elevii cu temperamente dificile sau cu tulburări de comportament;
- lipsa de atașament părinte-copil;
- comportament excesiv de timid sau de agresiv în clasă;
- eșecul în performanța școlară;
- abilități scăzute de adaptare socială;
- asocierea cu colegi care afișează comportamente deviante;
- percepții aprobative referitoare la consumul de droguri, în familie, la locul de muncă, în școală, comunitate și medii.

Factorii protectivi legați de școală îi ajută pe tineri să se protejeze de comportamentele dăunătoare, iar acești factori protectivi includ:

- legături familiale puternice și pozitive;
- monitorizarea de către părinți a activităților copiilor și ale prietenilor acestora;
- reguli clare de conduită aplicate consecvent în cadrul familiei;
- implicarea părinților în viața copiilor lor;
- succes în performanța școlară;
- legături puternice cu instituții ca școala sau organizații religioase;
- adoptarea normelor convenționale cu privire la consumul de droguri.

Cunoașterea datelor despre efectele drogurilor ilegale sau cele medicamentoase utilizate greșit asupra adolescenților este esențială pentru luarea deciziilor responsabile și alegerea unui stil de viață sănătos. Elevilor este necesar să li se explice că drogurile au multe efecte asupra creierului și corpului, inclusiv efecte secundare, fiziologice și psihologice, și efecte toxice. Un efect secundar fiziologic înseamnă că pe lângă efectul principal al drogului, mai apare un efect. Efectele secundare psihologice includ halucinații, confuzie și paranoia că cineva ne face rău. Toate acestea sunt explicații ale problemelor serioase ale consumului de droguri ilegale și al consumului greșit al medicamentelor prescrise, al celor fără prescripție și al substanțelor care dăunează corpului și alterează funcția creierului. Elevii trebuie să fie conștienți că este imposibil de prevăzut cum va reacționa cineva la un drog, de aceea droguri cum sunt medicamentele se iau doar sub observația medicului. Marihuana este considerată un drog de tranziție ca alcoolul și tutunul pentru că poate conduce la utilizarea altor droguri. Este ilegală pentru persoanele sub 21 de ani și face rău corpului și creierului din cauza toxicității ridicate de THC, un chimical care alterează mintea. Alte droguri dăunătoare cum ar fi cocaina, LSD, metamfetamina și ecstasy sunt ilegale ca producție, distribuție, vânzare sau posesie. Medicamentele prescrise și cele neprescrise pot fi utilizate greșit și pot cauza probleme serioase de sănătate. Alte substanțe dăunătoare ca solvenții pot fi periculoase și letale. Toate aceste informații sunt utile elevilor deoarece pe baza lor ei pot să facă alegeri sănătoase și informate. Pe baza informațiilor acumulate, ei trebuie să conștientizeze că utilizarea drogurilor ilegale, utilizarea greșită a medicamentelor, și utilizarea substanțelor care alterează corpul și creierul reprezintă un risc serios pentru sănătatea oamenilor și poate afecta siguranța și bunăstarea întregii comunități.

Gestionarea presiunii negative a colegilor poate fi o sarcină dificilă. Totuși, rămânând pozitivi și fermi, aceste situații pot fi gestionate cu succes. Poziția fermă, de la început, împotriva consumului de droguri, fie ele licite (alcool, tutun) fie ilicite, va preveni problemele mai mari asociate abuzului de droguri. Aceste probleme includ deteriorarea fizică, a stării emoționale, a conexiunilor sociale și familiale. Tinerii simt presiunea de a se adapta colegilor. Dacă tinerii sunt într-o situație în care colegii consumă droguri, ei ar putea consuma droguri ca să se adapteze. Uneori, tinerii ar putea fi tentați să încerce drogurile fiindcă este firesc pentru adolescenți să creadă că sunt indestructibili și că nu li se poate întâmpla nimic rău. Asupra elevilor există atât presiuni interioare dar și presiuni exterioare care încurajează consumul de droguri.

Presiunile interioare pot include:

- dorința de a se adapta și de a fi acceptat;
- teama că se va râde de ei sau că vor fi ostracizați;
- dorința de a nu fi lăsați pe dinafară sau în urmă;
- dorința de a se simți „maturi„ sau „oameni mari„.

Presiunea exterioară poate include:

- întâlnirile cu alții care consumă droguri;
- presiunea din partea unui prieten sau alt cunoscut de a consuma droguri;
- încurajarea subtilă din partea celorlalți de a consuma droguri.

Este foarte important ca elevilor să li se explice că toată lumea experimentează presiuni negative interioare și exterioare la un moment dat în viață. Totuși, există multe moduri pozitive de a răspunde la presiunea negativă a colegilor.

Fiecare elev poate fi acel OM care „schimbă finalul„ printr-un simplu „NU„ spus ferm la momentul potrivit, și care în același timp poate fi un adevărat exemplu pozitiv, fără să își dea

seama, pentru un coleg de a lui care are stima de sine mai scăzută sau care este stăpânit de timiditate.

Elevilor este necesar reamintit că este mai bine să spună imediat „nu”, presiunii negative a anturajului, decât să încerce mai târziu să iasă dintr-o situație potențial periculoasă. Cuvântul „ferm”, implică:

- Statul drept și privitul în ochi;
- Evitarea inhibărilor și insultelor;
- Vorbitul clar;

Presiunea din partea colegilor de a utiliza droguri și de a lua alte decizii iresponsabile, care alterează viața, poate deturna un elev din drumul său spre o viață sănătoasă și productivă. Elevii trebuie să învețe să identifice și să distingă influențele negative de cele pozitive.

Abilitatea de a-și asuma responsabilitatea pentru propriile acțiuni înseamnă a avea un plan și de a lua decizii sănătoase care conduc la succes. Dezvoltarea de moduri pozitive de a trata situații legate de droguri poate ajuta elevii să găsească opțiuni pozitive în situații reale, pentru evitarea drogurilor.

„Este mai ușor să te ferești de necazuri decât să ieși din ele”, – Mark Twain, scriitor.

Bibliografie

1. Ghid Universal de Program – Lion Quest, Ed. Waldpress, (2015) Lions Clubs International Foundation 300W.22nd Street Oak Brook, IL 60523-8842
2. Ghidul Profesorului 7 – Lion Quest – Aptitudini pentru adolescență, Ed. Waldpress, (2015) Lions Clubs International Foundation 300W.22nd Street Oak Brook, IL 60523-8842
3. Ghidul Profesorului 8 – Lion Quest – Aptitudini pentru adolescență, Ed. Waldpress, (2015) Lions Clubs International Foundation 300W.22nd Street Oak Brook, IL 60523-8842
4. National Institute on Drug Abuse. (2003). Preventing drug use among children and adolescents. Washington, DC: U.S. Department of Health and Human Services
5. Meyers, D.C., Gil, L., Cross, R., Keister, S., Domitrovich, C. E., & Weissberg, R.P. (2015). CASEL guide for schoolwide social and emotional learning. Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning: Chicago, IL.

ADUNĂ ȘI CUCEREȘTE

prof. ISAC GHEORGHE FLORIN
Liceul Teoretic „Alexandru Papiu Ilarian” Dej

Traversăm o perioadă nemaîntalnită nicicând în decursul istoriei. Dacă în trecut existau divergențe între culturi și popoare, astăzi nu se mai înțeleg tată cu fiu și soră cu frate. Diferențele între generații nu au fost niciodată atât de evidente și de marcante ca astăzi. Există o ruptură interioară între părinți și copii. Deși din punct de vedere al traiului o ducem din ce în ce mai bine, din perspectiva comunicării sincere și a colaborării avem lacune uriașe. Atât interinstituțional cât și la nivel personal, între parinte și copil, între elev și profesor, între profesor și părinte ș.a.m.d.

Din discuțiile de la clasă, unde am încercat să realizez nu un mediu steril, rece și ermetic, ci un cadru în care elevii nu doar să asimileze informații, ci să gândească critic, să metabolizeze conținuturile cunoașterii și să relaționeze cu cadrul didactic și cu colegii, am ajuns la niște gânduri, idei, reflecții pe care doresc să le expun pe cât se poate în următoarele rânduri. Astfel că, prin deschiderea unor subiecte considerate taboo și prea puțin abordate la școală, am atins și o temă de interes și anume consumul de droguri. Dacă părinții elevilor de astăzi nu aveau acces acum 20 – 30 de ani la prea multe opțiuni pentru a se „distra”, ci foloseau preponderent tutunul și alcoolul, elevii și copiii noștri simt astăzi o perpetuă nevoie de a se distra cât mai mult, căzând mare parte dintre ei în cealaltă extremă, unde libertinajul este confundat cu libertatea și unde s-a format iluzia că dacă încerci de toate ești „cool”. Așa că pe lângă consumul de alcool și tutun de la vârste fragede, conform studiilor recent efectuate de Agenția Națională Antidrog în ultimii ani cele mai consumate substanțe interzise au fost noile substanțe psihoactive (NSP), canabis, cocaină, medicamente farmaceutice supradozate fără prescripție medicală, ecstasy, heroină, LSD, amfetamină, solvenți/inhalante.

În rândul populației școlare (16 ani) cele mai consumate droguri sunt canabisul / hașișul, NSP (prafuri și ierburi stropite cu chimicale), solvenți, cocaină, LSD / droguri halucinogene (ciuperci), ecstasy, heroină, ketmină, crack, metamfetamine, amfetamine, GHB ș.a. Poate că nu înțelegem prea bine ce reprezintă aceste denumiri și substanțe, însă este cert că ele sunt consumate de copiii noștri, iar problema gravă este că noi nici măcar nu știm, și dacă aflăm totuși nu știm cum să reacționăm eficient.

Mare parte din elevii cu care am discutat, atât din medii urbane dezvoltate economic, cât și din medii rurale defavorizate, mi-au mărturisit că părinții lor nu au habar despre acest lucru și că nu au de gând să le spună nici în ruptul capului. Întrebând care este motivul pentru care ei încearcă și experimentează astfel de substanțe, mi s-a spus că din curiozitate, din dorința de adeziune cu anturajul, din nevoia de a „evada din realitate”, din cauză că părinții nu ne înțeleg ș.a.

Ceea ce este specific perioadei adolescenței, și anume dorința de a epata, de a te răzvrăti, de a deveni rebel, de a-ți căuta personalitatea și de a-ți contura imaginea a luat în ultimii ani o întorsătură urâtă. Fiind un profesor tânăr, recent absolvent, am avut ocazia să iau contact direct cu astfel de medii. Din nefericire, bună parte a prietenilor din copilărie care la 13 ani își

manifestau rebeliunea adolescentină consumând alcool, la 15 ani își „prăjeau” realmente creierul cu substanțe legale la acea vreme (unii au și murit), la 18 ani comercializau la rândul lor etnobotanice, unii ajungând chiar după gratii, iar acum la vârsta de aproape 30 de ani încă consumă și distribuie la rândul lor substanțe precum marijuana, cocaină, etnobotanice ș.a. care au un efect devastator asupra dezvoltării cognitive și fizice. Prea puțini au fost cei care au început și s-au lăsat la timp.

Desigur că nimeni nu începe cu ceva tare din prima. Întâi o țigară, apoi un joint, apoi o liniuță, apoi o seringă și tot așa. Îmi amintesc cum în liceu fiind, în clasa a 9-a, aveam colege care veneau cu venele găurite la ore. Era o imagine dureroasă. Motivul, în cazul respectiv era mediul familial dezbinat, neînțelegerile din familie și anturajul defectuos care se repercutau implicit asupra copilului. Conform studiilor, în România numărul divorțurilor a crescut alarmant în ultimii 10 ani, iar acest lucru are inevitabil un impact negativ asupra vieții emoționale și afective a elevilor, care suprapus cu explozia de substanțe din ce în ce mai la îndemână generează traume și adâncesc acea ruptură de care am vorbit anterior.

Bineînțeles că dacă echilibrul emoțional și afectiv este perturbat încă din viața intrauterină și mai apoi în primii ani de viață, continuând cu copilăria și preadolescența, motivația intrinsecă pentru dezvoltare, dorința de a învăța și atenția la orele de la școală vor avea de suferit. De aici dorința permanentă de distracție (distragere), nevoia de a evada, de a te sustrage. Interesul pentru educație nu este diminuat doar de substanțele interzise amintite mai sus, ci și de alți factori nocivi la nivel psiho-somatic, bio-chimic și neuronal, care asemenea drogurilor produc adicții serioase. Amintin doar câteva precum : abuzul de smartphone, tabletă, social-media, pornografie, sedentarismul, alimentația nesănătoasă, lipsa lecturii și a unei vieți echilibrate, ș.a... Toate aceste practici din ce în ce mai prezente de timpuriu în viețile copiilor generează tulburări de învățare precum ADHD (Hiperactivitate cu deficit de atenție), TSA (Tulburări de spectru autist), Dislexie, Disgrafie, Discalculie, Disortografie, tot felul de sindroame, care conduc la analfabetism funcțional și până la urmă la incapacitatea de a te integra în societate.

Din dialogurile și dezbaterile cu ei am constatat că mulți elevi doresc rezultate remarcabile fără să depună efort, doresc să le vină pe tavă toate, doresc o educație facilă și comodă, care să nu-i scoată din zona de confort, care să nu le solicite atenția, memoria, cogniția și imaginația. Acest dezinteres și plictis permanent resimțit de elev își găsește alinarea în substanțele și practicile mai sus menționate, astfel că o oră de istorie, geografie, română sau educație plastică este de nesuportat, dar 7-8 ore de Tik Tok, Youtube și jocuri video trec fără să clipești. Impulsul primar este desigur de a da vina pe profesor sau pe materie, găsind argumente care să susțină lipsa de concentrare și interesul. Interacțiunea și socializarea reală dintre elevi este și ea șubrezită, fiecare făcându-și propria buclă din care nu e dispus să iasă.

Ce se întâmplă de fapt înlăuntrul consumatorului? Atunci când se internalizează substanțele și se practică lucrurile mai sus amintite, creierul are parte de niște secreții bruște și intense de dopamină, serotonină, endorfină, oxitocină, andrenalină și norandrenalină (neurotransmițători ce se secretă în creier și crează senzația de plăcere, de bine, de bucurie). Secrețiile tot mai dese formează o „foame” recurentă care se cere a fi satisfăcută. De aici rezistența scăzută la stres, la efort îndelungat, tendința de a accesa telefonul în timpul orelor de clasă, fumatul în pauze și consumul de droguri; necesitatea de a ieși din realitatea care pare plictisitoare și învechită. Aici este un punct nevralgic de care din păcate mulți pedagogi și profesori nu sunt conștienți. Faptul că noi transmitem un lucru, însă elevul percepe total altceva, astfel încât ne trezim că repetăm de 10 ori un lucru și tot mai sunt persoane care nu înțeleg. Este o stare de absență mentală, de inconștiență, de inerție pe care o regăsim de ambele „tabere” ale procesului

educațional. Numărul elevilor care fac pregătiri suplimentare și iau meditații ca să promoveze BAC-ul a crescut la aproximativ 80 % în ultimii ani. Aceste lucruri trebuie să ne pună pe gânduri. Trebuie căutate cauzele dacă dorim să remediem problemele. Elevii dau vina pe profesori, profesorii pe elevi și părinți, părinții pe profesori și tot așa fiecare caută justificări și îndreptățiri în loc să ne dăm mâna pentru a încheia cu adevărat o prietenie și o colaborare reală și rodnică.

Departate de a avea o viziune sumbră și fatalistă, cred cu tărie că educația este cheia prin care se pot remedia aceste probleme, în primul rând printr-o comunicare sinceră, reală și constantă între școală, familie, elev și instituțiile responsabile de formare (biserica, etc..). Apoi ancorarea în ce înseamnă frumusețea vieții, cu toate neajunsurile și greutățile ei, să dovedim noi înșine că viața e frumoasă și merită trăită. Că realitatea e cel mai bun spațiu în care să stai și că problemele fac parte din însuși modul nostru de a fi și ele trebuiesc confruntate și nu ignorate. Că trebuie să oferim și să cerem ajutorul celorlalți și să nu ne dezvoltăm individual și egocentric, ci personal și comunitar.

De pildă, stimularea curiozității și a setei de cunoaștere, asumarea conștientă a importanței educației, activitățile constructive comune precum drumețiile, ieșirile în natură, sportul, jocurile de socializare, voluntariatul, munca fizică, enculturația, vizitarea muzeelor și a galeriilor de artă, cititul, audiția și cântarea, științele și practicarea artelor, teatrul, dansul, precum și inițierea în practicile spirituale, studiul istoriei și al rădăcinilor noastre, incursiunile în folclor și în tradiții, abordarea multi, inter și transdisciplinară a materiilor la școală, consilierea mai serioasă la orele de dirigenție, colaborarea cu specialiștii în domeniul spiritualului și al sănătății mentale cât și schimburile de experiență sunt practici ce pot oferi elevului un mediu stabil și benefic, în care poate să crească armonios și sănătos din toate punctele de vedere, să aducă cinste societății, țării și să facă lumea un loc mai bun și mai frumos în care vrei să trăiești și să-i faci și pe alții să trăiască.

Cred că accentul discursului nostru trebuie să cadă nu pe ce NU trebuie să facem, ci pe ce trebuie să înfăptuim. Care sunt alternativele și soluțiile, ce putem oferi noi mai bun, mai trainic și mai valoros decât mirajul drogurilor și adicțiilor care fură inocența și viața din copii noștri.

NECESITATEA COOPERĂRII INTERINSTITUȚIONALE PENTRU PREVENIREA ȘI COMBATEREA CONSUMULUI DE DROGURI ÎN ȘCOALĂ

Prof. LASCĂU LAURA ZENUCA Liceul Tehnologic "Someș"Dej
Prof. POP ALINA NICOLETA Liceul Tehnologic "Someș"Dej

În zilele noastre, din ce în ce mai des apar cazuri în care elevi sau tineri consumă diferite substanțe nocive pentru sănătatea lor fizică și psihică. Această problemă este una dintre cele mai stringente pe care o are societatea secolului XXI. De acest subiect sunt legate multe articole, studii, publicații, statistici etc. însă toate acestea par a fi în zadar.

Uniunea Europeană și nu numai este foarte preocupată de această problemă, împreună cu fiecare stat, încearcă să dezvolte strategii de combatere și prevenire a consumului de substanțe periculoase.

Instituțiile care pot conlucra în vederea combaterii și prevenirii consumului de substanțe periculoase și implicit droguri sunt numeroase, începând de la structuri subordonate Ministerului de Interne până la familie, luată și ea, ca „instituție”, poate cea mai importantă piesă în acest proces.

Inclusiv biserica poate fi o instituție care să se implice în combaterea și prevenirea consumului de substanțe periculoase, prin grupuri de tineri afiliați bisericilor de diferite confesiuni, care pot aborda acest subiect prin diferite metode, de exemplu, discuții, mese rotunde, vizionare de filme, prin explicarea acestei probleme văzute prin ochii unui bun creștin și în concordanță cu legile și învățăturile primite din Biblie.

Există foarte multe organizații non guvernamentale, fundații non profit, diferite entități care desfășoară la nivel de instituții de învățământ cursuri, seminarii și dezbateri despre consumul de droguri și implicațiile acestuia asupra vieții tinerilor privite din mai multe puncte de vedere. Aceste cursuri sau seminarii se adresează deopotrivă elevilor, profesorilor, dar și părinților.

Într-un proces atât de complex, un rol important îl are familia, școala, municipalitatea, societatea, anturajul, structurile Ministerului de Interne prin polițistul care are școala în subordine.

„Nu voi uita niciodată imaginea mamei plângând pe coridoarele școlii, când a venit să mă anunțe că fiul său, de clasa a X a, este consumator de droguri și că este verificat periodic de polițiștii din localitate. Este dureros să nu poți face nimic, să nu poți salva de la distrugere un elev din clasa ta, sau mai rău, să nu îți poți ajuta copilul.

A fost primul meu contact cu o persoană consumatoare de droguri și cu familia sa. Au urmat discuții între mine și elev în primă fază diriginte – elev, apoi discuțiile au devenit mai profunde, erau discuții consumator de droguri, adolescent – părinte. Eu nu mai eram diriginta lui, eram o mamă disperată cu doi copii acasă, unul dintre ei, în pragul adolescenței. Ne-au făcut

bine discuțiile pe care le-am avut în următorii doi ani, deși starea lui de sănătate se agrava, slăbise mult. Nu a terminat liceul, “s-a pierdut” în clasa a XII- a....sper să fie bine, oriunde ar fi!” povestește doamna profesor de limba engleză a liceului.

Ajutorul și îndrumarea o putem cere în caz de nevoie, asta însemnând să avem cunoștință de ceea ce se întâmplă la școală și înafara ei, cu tinerii cu care lucrăm.

Este foarte importantă prezența polițistului școlii în toate activitățile ce se desfășoară la nivelul instituției, atât în activitățile comisiilor cu specific de prevenție a actelor de violență și a consumului de substanțe care le pot dăuna tinerilor cât și în a cunoaște elevii, mediul din care provin și alte aspecte care să ducă la un climat normal și sigur din toate punctele de vedere într-o instituție de învățământ.

“Întotdeauna am crezut în comunicare și în buna înțelegere între instituții și între oameni. Am o relație foarte bună cu liceul de care răspund, atât cu conducerea liceului, cu cadrele didactice, cu personalul auxiliar și nu în ultimul rând cu elevii. Este foarte important că sunt solicitat să ofer sprijin chiar dacă evenimentele nu sunt foarte grave, profit de fiecare moment să discut cu părțile implicate, însă cel mai important lucru este să fie și părinții prezenți la discuții, să ne spunem părerile în mod onest și civilizată.

În ultimul timp, consumul de droguri îl regăsim atât la liceu, cât și la gimnaziu, din păcate. Este un lucru îngrijorător pe care trebuie în primul rând să îl conștientizăm și să facem eforturi comune, – familie – școala – Poliție, să îl reducem și să invităm specialiștii să le explice tinerilor ce pericole presupune consumul de droguri.

În fata unui fenomen care are o creștere deosebit de rapidă și un grad mare de gravitate în rândul tinerilor este foarte important ca instituțiile de învățământ, cele de prevenire și constatare să participe activ în rândul tinerilor predispuși la consumul de droguri. Din păcate aceste droguri există, ca preț “pentru toate buzunarele” însă efectele sunt devastatoare. Creând un lanț instituțional elevii, tinerii și persoanele care au o predispoziție spre consumul de droguri pot conștientiza efectele nocive ale acestor substanțe letale atât din punct de vedere fizic cât și din punct de vedere social.

Împreună putem să explicăm și eventual, să îi ținem pe copiii noștri departe de tentații și de anturaje negative pentru dezvoltarea lor. Vă adresez aceste cuvinte și în calitate de polițist și în calitate de părinte a doi copii.” spune Cîmpan Alin Cristian, Agent Șef în cadrul Poliției Municipiului Dej, Compartiment Proximitate.

O bună comunicare între instituțiile statului în vederea combaterii și prevenirii consumului de droguri este mai mult decât necesară.

“Este necesară cooperarea interinstituțională privind prevenirea și combaterea consumului de droguri întrucât astfel se pot stabili protocoale și strategii care să cuprindă activități interesante, astfel încât mesajul transmis să fie suficient de sensibil, clar și conștient mai ales pentru generația tânără.

De exemplu se pot organiza simpozioane prin care să li se explice “pe limba lor”, tinerilor, ce înseamnă și unde duce consumul de droguri.

Sunt anumite instrumente tehnice care pot arăta efectele consumului de droguri, cum ar fi ochelarii VR. Cu cât mesajul e mai sensibil, locația e mai familiară, oamenii / trainerii mai apropiați cu atât rezultatele sunt mai bune.” Ne transmite Agent Șef Nemeș Claudia Irina, fost lucrător în cadrul Biroului de Investigații Criminale din cadrul Poliției Municipiului Dej.

Instituțiile statului trebuie să aibă pârghiile necesare care să prevină și să ajute apoi la reabilitarea tinerilor consumatori de droguri prin diferite proiecte și programe care cu adevărat

să fie funcționale. Este foarte importantă diseminarea informațiilor pe care orice instituție le are și care pot conlucra la acest scop comun.

Ministerul Tineretului și Sportului este implicat în mai multe campanii de prevenire și combatere a consumului de droguri, alături de Ministerul Educației și Ministerul Sănătății. O relație interministerială solidă și o comunicare foarte bună poate duce la activități și proiecte durabile și cu impact pozitiv asupra tinerei generații, punând în lumină aspectele pozitive ale unei vieți sănătoase, fără droguri și alte substanțe nocive, precum și aspecte negative care derivă din consumul de droguri și care afectează atât persoana consumatoare cât și familia și prietenii acesteia.

În concluzie, trebuie să existe dialog și comunicare între instituțiile statului, pentru a proteja și a salva, pentru a-i face să conștientizeze pe elevii noștri, pe copiii noștri, de ceea ce înseamnă consumul de droguri.

NECESITATEA COOPERĂRII INTERINSTITUȚIONALE PENTRU PREVENIREA ȘI COMBATerea CONSUMULUI DE DROGURI ÎN ȘCOALĂ

*prof. MORAR ANDREEA
Școala Gimnazială Cășeu*

Consumul de droguri poate cauza probleme de sănătate și poate avea efecte sociale nocive asupra celor care le consumă, dar și asupra familiilor acestora și a comunității în ansamblu.

O problemă din ce în ce mai vizibilă în ultima perioadă este consumul de droguri în școală, care ne afectează, într-o măsură mai mare sau mai mică pe toți. De multe ori vrem să acționăm cumva, să facem mai mult pentru a preveni și pentru a combate consumul de droguri în rândul elevilor. Din păcate însă, nu reușim întotdeauna să fim eficienți în acest demers, de aceea consider că cooperarea interinstituțională este soluția cea mai bună pentru prevenirea și combaterea consumului de droguri în școală.

O etapă foarte importantă este identificarea elevilor consumatori de droguri, informarea obligatorie a acestora și obținerea cooperării părinților sau reprezentantului legal, astfel încât copiii lor să primească în timp util tratamentul necesar și toate celelalte servicii de care au nevoie.

Uneori este dificil de spus dacă elevul consumă droguri. Părinții, profesorii își pot face griji legate de acest lucru în cazul în care acesta devine retras sau negativist. Este important ca aceștia să încerce să descopere de ce comportamentul s-a schimbat, printr-o discuție directă cu acesta în care să i se comunice îngrijorările. Specialiștii recomandă ca atunci când se suspectează ca un elev poate consuma droguri, părinții, profesorii, consilierul școlar să observe dacă există schimbări constante și specifice de comportament și atitudine, nu doar modificări în aparență.

Spre deosebire de adulții care consumă droguri și care se pot adresa în mod autonom serviciilor specializate, adolescenții aflați în aceeași situație pot accesa aceste servicii numai cu consimțământul și implicarea directă a părinților sau reprezentantului legal. Din acest motiv, este importantă identificarea lor activă și cât mai timpurie, înainte ca ei să devină dependenți și să sufere din cauza consecințelor consumului de droguri.

Consider că prin conștientizarea opiniei publice, realizate prin campanii publicitare și prin programe desfășurate în școli, dar și prin emisiuni TV prin care se dezbate tema drogurilor și a impactului pe care le au acestea asupra vieții unei persoane, se poate încuraja dezvoltarea unui comportament pozitiv și constructiv.

Familia are un rol esențial în problematica prevenirii consumului de droguri la elevi, fiind cea mai în măsură să „controleze” astfel de fenomene negative. Comunicarea deschisă cu copiii și insuflarea valorilor, în care părinții cred și pe care le respectă va face ca elevii, la rândul lor, să le adopte și să le prețuiască, exemplul personal al părinților fiind prima lecție antidrog pe care un copil o primește. Aducându-i la cunoștință care sunt cauzele, efectele și implicațiile sociale, medicale și juridice ale consumului de droguri, va face ca tânărul să fie informat și mai bine pregătit să reziste acestei tentații. Stabilirea unei relații de încredere bazată pe afecțiune între părinți și copii, supravegherea adolescentului și cunoașterea anturajului pe care acesta îl frecventează. În ceea ce privește urmarea unui tratament de dezintoxicare, implicarea familiei este foarte importantă.

Școala are meritul de a organiza campanii de prevenire și de a pune la dispoziția tinerilor cele mai bune informații despre consumul de droguri.

Consumul este de asemenea influențat de disponibilitatea acestora pe piață. Când cantitatea lor crește, crește și consumul. Zonele în care consumul de droguri este ridicat se caracterizează printr-o rată mare a criminalității, a șomajului, un sistem școlar cu mari probleme.

Statul, prin măsurile legislative și prin campanii desfășurate la nivel național, realizate prin colaborarea instituțiilor sale, se dovedește a fi un aliat eficient în lupta antidrog.

Sistemul național de asistență pentru consumatorii de droguri este structurat ca un sistem de servicii medicale, psihologice și sociale, integrate prin metoda managementului de caz. Agenția Națională Antidrog (ANA) asigură coordonarea activității desfășurate de instituțiile, organizațiile guvernamentale implicate în realizarea obiectivelor prevăzute în Strategia națională antidrog.

Structura teritorială a ANA cuprinde 47 de Centre de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog (CPECA). În cadrul CPECA sunt furnizate servicii medicale, psihologice și sociale pentru consumatorii de droguri. CPECA este instituția care, potrivit legislației, are atribuția de a asigura managementul de caz pentru persoana care consumă droguri, inclusiv pentru elevul care consumă droguri.

Profesioniștii care identifică adolescenți cu risc de consum sau consumatori de droguri sunt obligați să refere cazul la CPECA imediat după identificarea adolescentului, indiferent de implicarea sau nu a părinților sau reprezentantului legal. CPECA colaborează cu DGASPC pentru stabilirea măsurii de protecție și planuri specifice fiecărei situații în parte .

Pentru a avea cât mai mult succes în ceea ce privește reducerea riscurilor și a efectelor nocive asociate consumului de droguri, este esențială promovarea și încurajarea participării și a implicării active a societății civile, inclusiv a organizațiilor neguvernamentale, a tinerilor, a persoanelor care consumă droguri, a clienților serviciilor legate de droguri, a comunității științifice și a altor experți la elaborarea și punerea în aplicare a politicilor în materie de droguri.

Bibliografie:

1. Prevenirea consumului de droguri la adolescenți, Editura Catharsis București 2019
2. Strategii de prevenire a consumului de droguri și alcool la adolescenți, SfatulMedicului.ro
3. Metodologia de lucru cu adolescenții la risc și consumatori de droguri

NECESITATEA COOPERĂRII INTERINSTITUȚIONALE PENTRU PREVENIREA ȘI COMBATERICA CONSUMULUI DE DROGURI ÎN ȘCOALĂ

*prof. înv. primar: MUREȘAN IUSTINA
Școala Gimnazială „Avram Iancu” Dej*

Institutul Național privind Abuzul de Droguri (NIDA), din Statele Unite, în ghidul său de bază, *Prevenirea consumului de Droguri în rândul copiilor și adolescenților: Ghid bazat pe cercetare*, afirmă că , programele de prevenire ar trebui să sporească factorii de protecție și să reducă factorii de risc. Programele ca *Aptitudini pentru Dezvoltare* (învățământ primar) și *Aptitudini pentru adolescență* (învățământ gimnazial) sunt destinate punerii în practică, în școală și în comunitate, a unor intervenții care să reducă factorii de risc și să promoveze factorii de protecție în viața tinerilor.

Intervențiile privind prevenirea consumului de droguri, pot fi împărțite în două categorii: intervenții externe și intervenții interne.

Cei externe fac referire la:

1. Sprijin: familial, comunicare familială pozitivă, relații cu alți adulți, vecinătăți prietenoase, climat școlar pozitiv, implicarea părinților în activități școlare
2. Încurajare: comunitatea apreciază pe tineri, tinerii sunt resurse, sunt în serviciul celorlalți, siguranță
3. Limite și așteptări: limite familiale, limite școlare, limitele comunității, rolul de model al adulților, influența pozitivă a prietenilor, așteptări înalte
4. Utilizarea constructivă a timpului: activități creative, programe pentru tineret, comunitatea religioasă, timpul de acasă.

Pe de altă parte, factorii interni vizează:

1. Angajamentul față de învățare: motivația de a reuși, angajamentul școlar, teme, legături cu școala, cititul de plăcere
2. Valori pozitive: empatia, egalitatea, integritatea, cinstea, responsabilitatea, constrângerile
3. Competențe sociale: planificarea și luarea de decizii, competențe interpersonale, competențe culturale, abilități de rezistență, rezolvarea pașnică a conflictelor
4. Identitatea pozitivă: putere personală, stimă de sine, sentimentul scopului, viziune pozitivă a viitorului propriu

Factorii precizați mai sus servesc drept factori protectivi care inhibă comportamentele problematice cum ar fi abuzul de substanțe, comportamentul antisocial și probleme la școală. De asemenea, ei stimulează obținerea de rezultate pozitive cum ar fi succesul școlar, dovezi de prietenie cu colegii, grija față de sănătatea fiecăruia. Cu cât mai mulți factori există în viața unui tânăr cu atât este mai probabil că el va demonstra comportamente pozitive.

Primul pas al unei intervenții preventive organizate cum se cuvine constă într-o analiză a problemelor provenite din consumul de droguri într-un cadru sau spațiu concret ca și a factorilor de producere și a factorilor favorizatori ai unei astfel de probleme. Pe lângă o evaluare obiectivă

a problemelor existente este necesar în mod deosebit să cunoaștem care este percepția subiectivă a elevilor respectiv adolescenților, cu privire la aceste probleme.

Odată cunoscute problemele existente, pasul următor este să stabilim pentru care dintre acestea există deja mecanisme de soluționare aflate în derulare. Dacă există astfel de mecanisme și sunt suficiente, nu este vorba despre o necesitate. Prin eliminare, vom determina apoi care sunt necesitățile încă nerezolvate, care nu trebuie confundate cu problemele, deși uneori distincția este dificilă. Astfel de necesități se dovedesc a fi foarte numeroase și adeseori nu există posibilități de a le rezolva simultan. În acest caz, devine indispensabilă stabilirea unei ordini de priorități. Este important să urmărim ca intervenția să fie dusă la îndeplinire în acord cu previziunile așa cum se întâmplă destul de frecvent atunci când intervenția se realizează de către mediatori ca profesori, personal sanitar sau de servicii sociale, este indispensabilă structurarea unui sistem de structurare a unui sistem de supervizare și sprijinire care să garanteze îndeplinirea obiectivelor.

Tinerii consumă droguri pentru că doresc să schimbe ceva în viața lor, motivele pe care le invocă cel mai adesea sunt:

- pentru a face parte dintr-un anumit grup, a fi acceptați de grupul de prieteni;
- pentru a „evada”, sau a se relaxa;
- pentru că se plictisesc;
- pentru a părea mai maturi (în special atunci când fumează sau consumă alcool);
- din rebeliune față de norme și reguli impuse de autoritate;
- pentru a experimenta senzații noi, din curiozitate.

Deși adolescenții au sentimentul că drogul este soluția, în realitate, drogul devine o altă problemă. Oricât de dificilă li se pare confruntarea problemelor lor de viață, gestionarea consecințelor consumului de droguri fie ele licite sau ilicite este și mai dificilă. Pe măsură ce copiii cresc, ei încep să își afirme independența din ce în ce mai mult în căutarea propriei lor identități.

Adolescența este adesea o perioadă stresantă și confuză, caracterizată de efortul tinerilor de a fi acceptați, înțeleși și iubiți. Totuși ei ar trebui să fie conștienți de faptul că drogurile nu rezolvă probleme ci creează probleme:

- ne afectează imaginea socială și aspectul fizic;
- ne afectează abilitățile emoționale și sociale;
- determină apariția abandonului școlar;
- determină apariția situațiilor conflictuale între membrii familiei și nu numai;
- afectează memoria și activitatea cerebrală;
- induc un fals sentiment de bună dispoziție ca apoi după ce a trecut efectul lor să ne lase „secați”, de energie și de dorința de a mai face lucrurile care în trecut ne făceau plăcere.

Mulți părinți au dificultăți în a recunoaște consumul imediat de droguri mai ales că multe semne și simptome care apar în cazul consumului de droguri sunt perfect normale la adolescenți. Printre semnele și simptomele apărute ca urmare a consumului de droguri se numără:

- absențe sau randament școlar scăzut;
- izolarea și apariția stării de tristețe permanentă;
- neglijență vestimentară;
- neglijența igienei personale;
- apariția ostilității și a rebeliunii;
- înroșirea ochilor;
- necesitatea suplimentării veniturilor personale etc.

Principalul element de plus valoare atât la nivel teoretico-conceptual, cât și în planul implementării și eficientizării intervențiilor preventive a fost reprezentat de abordarea sistemică a intervențiilor de prevenire selectivă și indicată, în complementaritate cu serviciile și intervențiile specializate de asistență integrată prin proiectele pilot, „Pinocchio,” și „Creativ,” conform raportului național privind situația drogurilor în anul 2021.

Drogurile reprezintă un fenomen social și sanitar care afectează extrem de multe persoane generând costuri enorme și prejudicii pentru sănătatea și siguranța elevilor, mediul școlar și cel familial.

Bibliografie:

6. Ghid Universal de Program – Lion Quest, Ed. Waldpress, (2015) Lions Clubs International Foundation 300W.22nd Street Oak Brook, IL 60523-8842
7. www.consilium.europa.eu
8. www.salvaticopiii.ro

DROGURILE DIGITALE. DE LA LUMEA REALĂ LA CEA VIRTUALĂ

prof. NIȚU GEORGETA CRISTINA
Liceul Teoretic „Alexandru Papiu Ilarian” Dej

Tehnologia a devenit o parte importantă din viața noastră, fiind din ce în ce mai prezentă în procesele de predare, învățare, la muncă și în timpul liber ca activitate recreațională. Pe lângă avantajele pe care aceasta ni le oferă, efectele negative nu sunt deloc de neglijat, mai ales în ceea ce privește sănătatea mintală a copiilor și adolescenților.

Sesiunile de jocuri video, în special cele desfășurate pe o perioadă îndelungată pot duce la alterări ale percepției vizuale manifestate ca percepții greșite, distorsiuni ale obiectelor reale aflate în mediu și experiențe pseudo-halucinatorii multisenzoriale și experiențe senzoriale cu conținut din jocurile video .

S-a pus întrebarea dacă jocurile video sunt sau nu benefice pentru utilizatorii acestora. Studiile au analizat atât efectele pozitive cât și efectele negative ale timpului petrecut în realitatea virtuală prin intermediul ecranelor. Astfel, cercetătorii au ajuns la concluzia că jocurile video de acțiune îmbunătățesc o serie de abilități în orientarea spațială, jocurile educaționale predau cu succes cunoștințe și abilități specifice, jocurile cu exerciții fizice pot îmbunătăți nivelul de activitate fizică, iar jocurile pro sociale cresc empatia și capacitatea de a oferi ajutor, împreună cu scăderea agresivității.

Dintre efectele negative ale jocurilor video literatura de specialitate menționează intensificarea gândurilor, trăirilor și comportamentelor agresive, desensibilizarea jucătorilor la violență cu scăderea empatiei, scăderea performanțelor școlare cu accentuarea dificultăților de concentrare, până la apariția dependenței legate de jocurile video. Tehnologia poate fi o mare sursă de învățare și divertisment pentru copii, dar vine împreună cu implicații în ceea ce privește sănătatea acestora, motiv de luat în considerare de către părinți. Academia Americană de Pediatrie (AAP) recomandă ca între vârsta de 3 și 5 ani utilizarea să nu depășească o oră pe zi. În cazul copiilor sub 3 ani experții recomandă ca aceștia să nu petreacă timp în fața ecranelor și limite consistente în cazul copiilor peste vârsta de 6 ani .

Tulburarea jocurilor pe Internet, ca patologie, necesită cercetare clinică mai aprofundată spre a fi introdusă în manual ca diagnostic. Criteriile presupun o utilizare persistentă și recurentă a internetului cu scopul de a se juca, de cele mai multe ori și cu alți utilizatori, ceea ce duce la disconfort sau disfuncție semnificative clinic, indicate de cinci (sau mai multe) dintre următoarele, într-o perioada de 12 luni:

1. Preocupare legată de jocurile pe internet. (Individul se gândește la modul în care a jucat înainte sau anticipează jocul următor; jocurile pe internet devin activitatea dominantă cotidiană).

2.Simptome de sevraj la întreruperea jocurilor pe internet. (Aceste simptome sunt de obicei descrise ca iritabilitate, anxietate sau tristețe, dar nu există semnele fizice ale sevrajului farmacologic).

3. Toleranță – necesitatea de a petrece tot mai mult timp cu jocurile pe internet.

4. Tentative lipsite de succes de a controla participarea la jocurile pe internet.

5. Pierderea interesului pentru pasiunile și distracțiile anterioare ca rezultat al jocurilor pe internet și cu excepția acestora.

6. Continuarea utilizării excesive a jocurilor pe internet, deși conștientizează problemele psihosociale pe care le implică.

7. Își minte membrii familiei, terapeutul sau alte persoane privitor la perioada petrecută cu jocurile pe internet.

8. Jocurile pe internet sunt un mod pentru a înlătura sau ameliora o dispoziție negativă (senzația de lipsă de speranță, sentimentul de vinovăție, anxietatea).

9. Și-a pereclitat sau a pierdut o relație, un loc de muncă sau o oportunitate importantă de educație, ori carieră din cauza participării la jocuri pe internet.

Această tulburare este diferită de jocurile de noroc pe internet, care sunt incluse în tulburarea jocului patologic de noroc.

Tulburarea de joc este menționată ca diagnostic, caracterizat printr-un tipar persistent sau recurent al comportamentului de joc manifestat prin:

- afectarea controlului asupra jocului (ex. debut, frecvență, intensitate, durată, oprire, context);
- prioritate crescută oferită jocului în măsura în care jocul ocupă locul altor interese și a activităților zilnice;
- continuarea sau escaladarea jocului în ciuda apariției consecințelor negative.

Tiparul de comportament are o severitate suficientă pentru a rezulta o afectare semnificativă în domenii de funcționare în viața personală, socială, educație, ocupație sau alte domenii importante de funcționare. Tiparul comportamentului de joc poate fi continuu sau episodic și recurent. Comportamentul de joc și alte caracteristici sunt în mod normal evidente pe o perioadă de cel puțin 12 luni pentru a putea pune diagnosticul, cu toate că durata necesară poate fi mai scurtă dacă sunt îndeplinite toate criteriile și simptomele sunt severe

Interzicerea radicală a utilizării tehnologiei de către copii și adolescenți este nerealistă. Dependența de tehnologia digitală în rândul acestora poate fi evitată prin monitorizarea îndeaproape de către părinți care decid dacă, când și cât pot avea acces la tehnologie. Copiii pot utiliza tehnologia moderat împreună cu părinții, învățându-i să se folosească de ea într-un mod responsabil și cu scop, pentru a preveni apariția adicției în adolescență.

Nu trebuie să fii expert sau specialist ca să îți dai seama că pentru o dezvoltare sănătoasă, copiii au nevoie de interacțiune socială, de jocuri care să le dezvolte imaginația și de experiențe în viața reală, în natură. Din păcate, atunci când se scufundă în lumea atât de înșelătoare a ecranelor și jocurilor, acest proces de dezvoltare sănătoasă este întrerupt.

Cu toții știm că cei mici sunt cu atât mai tentați să evadeze în lumea asta digitală atunci când se simt singuri, când nu își găsesc rostul și sensul în viață sau când sunt plictisiți. Iar aici intervine datoria noastră, a părinților, să îi ajutăm pe copii să trăiască experiențe de viață care să îi ajute să se dezvolte și să îi expunem la relații umane benefice.

Depinde doar de noi să le oferim o viață de familie împlinită, să îi ținem conectați la noi și la lumea reală și să nu îi scăpăm în ceea ce specialiștii numesc “digital fantasy world”.

BIBLIOGRAFIE

1. Mihai Copaceanu- *Drogurile* –Ed Eikon, 2018

2. <https://snpcar.ro/drogurile-digitale-de-la-lumea-reala-la-cea-virtuala/>

NECESITATEA COOPERĂRII INTERINSTITUȚIONALE PENTRU PREVENIREA ȘI COMBATERICA CONSUMULUI DE DROGURI ÎN ȘCOALĂ

*prof. PETRUȚ MARIA-NICOLETA
Liceul Teoretic „Alexandru Papiu Ilarian” Dej*

Pentru a menține sănătatea și starea de bine a lor și a celorlalți, elevii trebuie să înțeleagă că acțiunile pozitive și negative asociate consumului de droguri, pot afecta viața consumatorilor și a celor din jurul lor. O problemă legată de droguri este atunci când corpul și viața cuiva sunt afectate în mod negativ de consumul de droguri. O parte importantă a acceptării deciziilor luate de cineva o constituie abilitatea nu doar de a aplica, dar și de a articula pașii acestui proces important. Este foarte important ca elevii să știe că luarea deciziilor în ceea ce îi privește este un proces foarte important în cazul în care se vor confrunta cu presiunea de a consuma tutun, alcool sau droguri. Luarea deciziilor are cinci pași:

- Gândește
- Anticipează
- Alege
- Acționează
- Analizează

Învățarea procesului de luare a deciziilor îi va pregăti să ia decizii eficiente pentru sănătatea și succesul lor. Simțul responsabilității se dezvoltă cu ajutorul procesului de identificare și exersare a pașilor urmați pentru a face alegeri corecte. Lucrul în echipă pentru a aplica abilitățile de luare a deciziilor consolidează aceste abilități și relațiile armonioase. Înțelegerea pașilor pentru procesul de luare a deciziilor în mod responsabil va încuraja elevii să înfrunte eficient provocările adolescenței.

Conștientizarea influențelor din spatele consumului de droguri este la fel de importantă ca înțelegerea rescurilor și a efectelor lor. Cunoașterea puterii influențelor și modalitatea de a lupta împotriva lor ne ajută să luăm decizii pozitive în ceea ce privește consumul de droguri, alcool și tutun atunci când ne aflăm în situații dificile. Elevul trebuie să știe că influența înseamnă abilitatea de a produce un efect pozitiv sau negativ asupra altora, intenționat sau accidental. Nu toate influențele sunt negative, oamenii pot fi influențați în moduri pozitive, de asemenea. Lista poate conține, prieteni, membrii ai familiei, membrii ai comunității, experiențe personale, etc. Identificarea și respingerea influențelor negative din viața noastră ne va ajuta să rezolvăm probleme și să luăm decizii în mod responsabil.

Pentru a contribui la sănătatea și starea lor de bine precum și a celor din jur, elevii trebuie să înțeleagă dependența de substanțe chimice, să identifice efectele asupra vieții oamenilor și să cunoască modalitățile prin care o persoană dependentă poate obține ajutor. Recunoașterea

semnelor dependenței de substanțe chimice îi poate motiva să evite consumul de droguri, alcool sau tutun și să ceară ajutorul personalului școlii. (Ghidul Profesorului 5 – Lion Quest)

Luarea de decizii sănătoase implică împărtășirea mesajului că aceste decizii sunt regula pe baza căreia se câștigă încrederea și respectul celorlalți. Alegerile sănătoase ale unui adolescent pot conduce la alegeri sănătoase și din partea colegilor lui. Capacitatea de a rezista tentației drogurilor începe cu abilitatea de a identifica și arăspunde corespunzător și eficient la situațiile și presiunile care încurajează consumul de droguri. (Ghidul Profesorului 6 – Lion Quest).

Școlile pot juca un rol puternic în prevenire întrucât profesorii și administratorii sunt adesea primii detectează semne de avertizare ale posibilelor probleme legate de droguri, cum ar fi ca frecvență slabă la școală sau scăderea școlii performanță.

Programele școlare eficiente îi învață pe tineri să reziste la droguri prin dezvoltarea abilităților personale și sociale, precum luarea deciziilor, managementul stresului, comunicarea, interacțiunea socială, rezolvarea conflictelor și asertivitatea. În plus, aceste programe se pot îmbunătăți abilități de conștientizare și rezistență. Elevii învață că majoritatea colegilor lor nu consumă droguri și învață să recunoască influențele sociale de la egal la egal asupra consumului de droguri.

Cu această nouă conștientizare, tinerii sunt mai capabili în a rezista presiunii de a consuma droguri. Eforturile de prevenire ar trebui să înceapă devreme și să continue până la adolescență, când presiunea de a bea, fumatul și consumul de alte droguri crește foarte mult. Fără consolidarea abilităților și a normelor antidrog, comportamentale și rezultatele acestora se diminuează. Programe îmbunătățite cu „ sesiuni de booster ”, activități care urmăresc programul inițial, ajută la prevenirea sau întârzierea inițierii consumului de alcool, fumatului și consumului de droguri. Inițierea întârziată este benefică, oferind copiilor timp să-și dezvolte competența socială și abilitățile de rezistență față de acestea. În conformitate cu Institutul Național pentru Abuzul de Alcool și Alcoolism, în fiecare an, copiii evită în mod semnificativ consumul de alcool și altfel scade riscul de o viitoare dependență față de acesta.

Eforturile de prevenire în școli sunt menite să servească universal (populația generală), selectiv (cei identificate ca fiind expuse riscului) sau indicate (cele deja manifestând semne de comportament problematic) grupuri de elevi. În funcție de populația vizată, mesajele de prevenire variază în intensitate. De exemplu, Life Skills Training, un program universal, predă abilități sociale, personale și de rezistență la medicamente timp de 45 de minute săptămânal. În schimb, Reconnecting Youth, conceput pentru elevii indicați de liceu, implică participanți la o clasă zilnică axată pe reducerea sau controlul consumului de droguri.

Educația pentru prevenirea abuzului de droguri ar trebui să fie văzută ca incluzând atât programele formale cât și cele informale de sănătate, crearea unui mediu școlar sigur și sănătos , furnizarea de servicii de sănătate adecvate și sprijin precum și implicarea familiei și a comunității în planificarea și livrarea de programe educaționale specifice problemelor menționate anterior. Componentele educaționale ale unui program școlar de prevenire a abuzului de droguri sunt următoarele:

- un program bazat pe principiile educative pentru prevenirea abuzului de droguri, care să devină o componentă de bază a curriculum-ului școlar și se concentrează pe informarea tinerilor cu privire la dependența de droguri; abilități de viață necesare pentru a le permite să facă față diferitelor situații fără a apela la droguri; capacitatea de a rezista presiunii de a consuma droguri și în înțelegerea a ceea ce sunt drogurile.
- un mediu școlar sigur și de susținere, făcut posibil printr-un set de

- politici și proceduri clar comunicate care oferă îngrijire, consiliere și sprijin pentru toți elevii și asigură o cooperare în rândul personalului, elevilor, părinților și a cadrelor calificate în acest domeniu, precum și agenții de politie.
- Strategii pentru a se asigura că toți membrii comunității școlare contribuie și susțin
- politicile școlare și procedurile de tratare a problemelor legate de droguri.
- Dezvoltarea și formarea profesională adecvată pentru personalul didactic.
- Informarea și sprijinirea părinților, în special pentru părinții elevilor
- Implicații în consumul ilicit și alte droguri nesanționate
- Mecanisme de monitorizare continuă și revizuire a managementului pentru abordarea prevenirii și combaterii consumului de droguri în școală.

Fenomenul drogurilor, care prezintă o complexitate deosebită, cu implicații în toate sferile - sănătate publică, siguranța cetățeanului și securitate națională - reclamă un răspuns instituțional multidisciplinar, pragmatic și eficient, bazat pe o evaluare realistă a nevoilor, resurselor, posibilităților de acțiune și obiectivelor. Răspunsul instituțional la fenomenul dinamic al drogurilor nu poate fi limitat la o singură instituție sau organizație, ci trebuie să fie rezultatul unei cooperări interinstituționale reale, constante și eficiente. În acest sens, mecanismul de coordonare instituit anterior și consolidat prin această strategie continuă să reprezinte elementul central în asigurarea sinergiei, coerenței și unității răspunsului la fenomenul drogurilor, pornind de la premisele cooperării autentice, evitării suprapunerilor, asigurării unui schimb eficient de informații și date și utilizării eficiente a resurselor.

BIBLIOGRAFIE:

- 1.G. Botvin, Prevention Update (Cornell University Medical College, Institute of Prevention Research, United States of America, 1995). B. Wilson, Quality Education and the Health of Young Australians, HIV/AIDS and Sexual Health and Drug Education Forums (Education Queensland, Health Issues Section, Australia, 1998).
2. Skills for Drug Education in Schools: A Manual for Teachers and Trainers. This publication is free and may be obtained from Tay Bian How, Director of the Drug Advisory Programme, Colombo Plan Secretariat.
3. Ghidul Profesorului 5 – Lion Quest.
4. Ghidul Profesorului 6 – Lion Quest.
5. <https://www.mai.gov.ro/cooperare-interinstitutionala-in-domeniul-prevenirii-consumului-de-droguri/>
- 6.B. Wilson, Quality Education and the Health of Young Australians, HIV/AIDS and Sexual Health and Drug Education Forums (Education Queensland, Health Issues Section, Australia, 1998).

ȘCOLI FĂRĂ DROGURI – CÂTEVA MODALITĂȚI DE INTERVENȚIE

prof. POP FLORENTINA-CECILIA

Liceul Tehnologic „Someș” Dej/ Liceul Teoretic „Alexandru Papiu Ilarian” Dej

Drogurile reprezintă una dintre problemele actuale ale societății românești. Creșterea consumului în cadrul tinerilor și al elevilor este raportat atât în mass-media, cât și în rapoartele oficiale ale instituțiilor, care luptă împotriva acestui fenomen.

Consumul de droguri, alcool sau tutun este din ce în ce mai răspândit și din păcate vârsta la care se începe să se consume tutun, alcool, droguri. Majoritatea consumatorilor sunt persoane care provin din medii vulnerabile sau se afla în situații vulnerabile. Bineînțeles, contează implicarea fiecărui adult în combaterea acestui fenomen, dar în special a celor care lucrează cu tinerii, psihologi școlari, profesori, învățători, polițistul arondat școlii, medicul școlar etc.

Astfel este binevenită orice inițiativă desfășurată în cadrul școlii, care reușește să popularizeze difuzarea unor materiale promoționale audio-vizuale, focalizate pe efectele consumului de stupefiante, fără a promova modul de utilizare și distribuire a acestora. Bineînțeles ajută și susținerea de cursuri, seminarii sau mese rotunde având ca temă prevenirea consumului de droguri în rândul adolescenților și al tinerilor.

Din punctul meu de vedere, ar fi binevenite și cursuri care să se adreseze cadrelor didactice în ceea ce privește consumul de droguri. În afară de cursuri, s-ar putea organiza și ateliere care să vizeze specialiști din diferite domenii, unde se pot împărtăși exemple de bună practică și eventual implementarea unor proiecte/ programa la nivel local, având ca parteneri administrația locală, poliția, cât și cadre medicale sau psihologi. Chiar dacă problema consumului de droguri nu este una recentă, modalitățile de procurare și de consum sunt diverse și sunt adaptate noilor reguli, ceea ce face ca lupta contra consumului de orice fel de droguri să fie cât mai importantă iar susținerea între instituții să fie vitală. Eu consider, că educarea elevilor în dezvoltarea unor strategii emoționale/ psihologice, care-i să-i ajute să combată tentativa de folosire a oricărui drog, este unul dintre cele mai eficiente moduri de prevenire a consumului.

În concluzie, în baza experienței acumulate în implementarea Strategiei Naționale Antidrog în rapoartele precedente, beneficiind și de recomandările Uniunii Europene, noua strategie privind reducerea cereri de droguri susține înființarea și dezvoltarea unui sistem integrat de instituții și servicii specializate în domeniu. Acesta va contribui la reducerea prevalenței consumului de droguri în rândul populației generale, în special în rândul grupurilor cu risc ridicat de consum, reducerea problemelor asociate consumului de droguri, asigurarea accesului consumatorilor de droguri la asistența medicală, psihologică și socială specializată și reinsertia socială a acestora.

Bibliografie:

1. Strategia națională în domeniul drogurilor 2022-2026 <https://sgg.gov.ro/1/wp-content/uploads/2022/03/ANEXA-1-15.pdf>
2. Strategia UE în materie de droguri 2021-2025
https://www.consilium.europa.eu/media/54088/qc0521073ron_002.pdf

O ȘCOALĂ FĂRĂ DROGURI

prof. REITER MIHAELA
Școala Profesională Răscruți

Activitățile de prevenire trebuie considerate prioritare și fundamentale pentru reducerea cererii de droguri. Ele trebuie structurate având în vedere că toate substanțele stupefiante sunt periculoase pentru sănătatea psiho-fizică și socială a individului. Acțiunile de prevenire trebuie susținute și menținute în timp pentru a asigura comunității, și în special tinerilor și grupurilor sociale vulnerabile și familiilor acestora, medii sănătoase, sigure și fără droguri pe cât posibil.

Prin urmare, aceste acțiuni trebuie să urmărească să conștientizeze persoana nu numai cu privire la riscurile și prejudiciile care decurg din consumul de droguri, ci trebuie, mai presus de toate, să propună comportamente și stiluri de viață sănătoase pentru a evita astfel de evenimente.

Problema consumului de droguri și a abuzului de alcool în rândul tinerilor afectează cu siguranță și lumea școlii tocmai datorită pregătirii și competențelor educaționale pe care le posedă. Într-adevăr, nu există nicio îndoială că una dintre cele mai importante instituții educaționale, școala, este capabilă să joace un rol decisiv, alături de familie, în oferirea de opțiuni preventive, modele educaționale, informații clare și stiluri de viață utile pentru prevenirea și combaterea consumului de droguri și alcool.

Necesitatea, așadar, de a avea informații și materiale educaționale, instrumente și metode gata de utilizare și înalt acreditate, ar trebui să conducă la elaborarea unui plan de intervenție care ar putea printre altele să includă portaluri web specifice și prin intermediul acestora să se pună la dispoziția directorilor de școli, profesorilor, părinților și elevilor aceste resurse importante.

În construirea acestei rețele articulate de portaluri trebuie să se țină cont de nevoile și nivelurile de utilizare diferențiate, creându-se astfel răspunsuri diversificate, ușor de accesat și folosind limbaje foarte comunicative și ușor de înțeles, păstrând întotdeauna rigoarea științifică de bază. Toate materialele prezente pe portaluri ar trebui să fie ușor de descărcat și disponibile fără rezerve pentru uz public și în scopuri educaționale.

Odată create aceste resurse, fiecare școală poate să-și structureze propriul plan de informare/educațional împotriva consumului de substanțe și abuzului de alcool. Acesta ar putea fi propus sistematic și periodic în fiecare an, pentru a menține mereu atenția ridicată asupra acestor probleme foarte grave, capabile să amenințe și să submineze cele mai importante resurse ale societății noastre, și anume copiii și tinerii.

Toate substanțele stupefiante trebuie considerate periculoase pentru sănătatea psiho-fizică și socială a individului, având un potențial ridicat de evoluție negativă capabil să compromită integritatea psiho-fizică a oamenilor și prezența lor armonioasă în societate. Prin urmare, consumul de droguri trebuie considerat și comunicat ca un „comportament neadecvat, de evitat deoarece pune în pericol sănătatea proprie și a celorlalți, integritatea psihică și socială în ansamblu” și trebuie considerat pentru persoană o „dezvalorizare” și nu un plus”.

Comunicarea socială și de mediu, în campaniile de prevenire, trebuie să explice într-un mod constant, obiectiv și înțeles toate daunele și riscurile care decurg din consumul de substanțe

stupefiante și oportunitatea absolută de a evita consumul lor dar, în același timp, o alternativă sănătoasă și plină de satisfacții. Stilurile de viață trebuie propuse și promovate încă din copilărie. În acest sens, este necesar să se susțină și să se consolideze rolul și responsabilitatea familiei (rolul parental) și a școlii (rolul educațional și de formare).

Cele mai importante agenții în acest sens sunt familia și școala, unde majoritatea tinerilor pot primi sprijin educațional și de formare adecvat. Este necesar să se susțină puternic aceste două componente prin acțiuni specifice și concrete. Pe lângă aceasta, este necesară și asigurarea coerenței mesajelor și atitudinilor în cele două sectoare care uneori nu găsesc o armonie perfectă de intenție și acțiune.

Așadar, un factor determinant în prevenirea dezvoltării dependenței de droguri, care a fost puternic subestimată și subutilizată până în prezent, este posibilitatea anticipării descoperirii consumului de substanțe de către minori (depistarea precoce) pentru a putea stabili o intervenție terapeutică precoce.

Consumul de droguri în rândul tinerilor este un fenomen îngrijorător și actual care necesită intervenții direcționate care să vizeze, în primul rând, evitarea experimentării cu substanțe narcotice. Una dintre principalele probleme cu care se confruntă familiile și școlile este reprezentată de diferența dintre informațiile științifice acreditate despre substanțe și cele care sunt de fapt larg răspândite și ușor de utilizat de către tineri, prin internet, rețele sociale, youtube, dar de foarte multe ori false și distorsionat

Una dintre strategiile de prevenire a consumului de droguri ar putea fi realizarea unor intervenții de prevenire pornind din mediul școlar, implicând cadrele didactice, și, în același timp, din mediul familial, oferind sprijin specific părinților. De fapt, școala și familia joacă un rol crucial în procesul de creștere a tinerilor, întrucât reprezintă principalele agenții educaționale capabile să-l ghideze pe tânăr în creșterea și în alegerile lui.

Obiectivele informative/educative, cu referire la temele ample despre dependența de substanțe, ar trebui să fie orientate spre:

- diseminarea informațiilor bazate pe cercetări științifice privind efectele alcoolului, tutunului și altor substanțe ilicite asupra sănătății fizice și mintale și asupra dependenței de droguri;
- promovarea un stil de viață corect și sănătos, fără consumul de droguri;
- utilizarea unor metode interactive de prevenire prin canalele multimedia și internet;
- oferirea informațiilor adecvate diferitelor ținte ale populației, în special profesorilor, părinților, elevilor și adolescenților;
- oferirea cadrelor didactice instrumente didactice care să fie folosite la școală pentru promovarea activităților de prevenire la clasă;
- oferirea de sprijin părinților cu privire la modul de a face față problemei drogurilor cu copiii lor;
- oferirea tinerilor materiale informative special studiate și concepute.

Un mod aparte și în același timp de actualitate, ar putea fi dezvoltarea de către școli a unui sistem inovator de comunicare bazat pe tehnologia videoconferinței, un instrument tehnologic de învățare la distanță capabil să organizeze sesiuni multimedia prin internet și să pună în contact oameni chiar și foarte îndepărtați geografic unul de celălalt care, pe lângă faptul că vorbesc și se văd pe un monitor, pot face schimb de informații și pot partaja documente de diferite tipuri.

Videoconferința va permite astfel existența unui spațiu de lucru virtual comun, unde toți participanții pot partaja texte, imagini, videoclipuri și alte informații.

Pentru realizarea unei astfel de videoconferințe, se pot identifica un anumit număr de experți de renume care activează în sectorul dependenței de droguri și cu înalte competențe în domeniul consumului de substanțe psihoactive, prevenire, cercetare, educație etc. Prin intermediul sistemului de videoconferință, experții pot fi puși în contact direct cu școlile, oferindu-le elevilor posibilitatea de a-i întâlni, de a le pune întrebări și de a primi informații științifice corecte. În acest fel, experții își pot face prezentările prin internet de oriunde în lume, implicând direct elevii și furnizând material educațional adecvat țintei.

Întâlnirile cu experții pot fi organizate într-un plan de formare care ar putea include printre altele și următoarele domenii tematice: domeniul tehnico-științific (informații generale despre substanțe, daunele medicamentelor asupra organismului, neuroștiințe și maturizare cerebrală, medicamente noi și metode noi de consum), domeniul socio-educativ (tulburări de comportament, neuroantrenamente) și cadrul legal (aspecte de reglementare legate de consumul de substanțe).

Fiecare arie tematică poate include sesiuni de videoconferință pe care elevii și profesorii le pot folosi pentru a obține informații și a-și consolida cunoștințele.

Astfel, dacă există posibilitatea, se poate crea o platformă de formare pentru profesorii din întreaga țară, care poate fi accesată oricând folosindu-se doar de datele de logare oferite de administratorul acesteia. În cadrul platformei de formare ar putea fi disponibile două zone: una dedicată profesorilor și una dedicată părinților. Fiecare zonă ar pune la dispoziția utilizatorului un kit de instruire pentru colectarea informațiilor științifice pentru realizarea activităților de prevenire a consumului de droguri la domiciliu sau la școală.

Acest kit de instruire ar trebui să fie alcătuit din material electronic disponibil în diverse formate (diapozitive, videoclipuri, documente etc.) și al cărui conținut a fost validat de experți de renume și de principalele organizații naționale implicate în lupta împotriva drogurilor.

În concluzie, pot susține că este absolut necesară o cooperare interinstituțională dar și o cooperare între școală și familie, pentru a preveni și combate consumul de droguri în școli. În acest sens, ideile prezentate mai sus, pot cu ușurință să fie puse în practică cu un minim de efort atât din partea autorităților implicate în lupta împotriva drogurilor dar și a familiilor.

Bibliografie

1. Abraham, P (coord.), Cicu, G, Podaru, D, Moldovan A, M, (2004) Prevenire și consiliere antidrog, Editura Ministerului Administrației și Internelor;
2. Abraham, P Georgescu, D, Moldovan A, M, Cicu, G, (2007) Ghid de prevenire a consumului de droguri în rândul adolescenților și tinerilor, Editura Detectiv;
3. Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului ilicit de droguri, care clasifică substanțele supuse controlului național în droguri de risc și droguri de mare risc, în funcție de criteriul pericolului pe care îl prezintă consumul ilicit al acestora pentru sănătatea persoanei și sănătatea publică,.
4. Legea nr. 339/2005 privind regimul juridic al plantelor, substanțelor și preparatelor stupefiante și psihotrope. - Hotărârea Guvernului nr. 860/2005 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a dispozițiilor Legii nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri.
5. Legea nr. 381/2004 privind unele măsuri financiare în domeniul prevenirii și combaterii traficului și consumului ilicit de droguri;
6. Hotărârea nr. 1915/2006 pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 339/2005 privind regimul juridic al plantelor, substanțelor și preparatelor stupefiante și psihotrope, cu modificările și completările ulterioare.

Site-uri web importante și informative

Despre substanțe în general

<http://www.jellinek.nl/>

<http://www.drugnet.bizland.com>

www.dronet.org

www.drugfreedu.org

Alcool

<http://www.niaaa.nih.gov/>

<http://www.alcoholmedicalschemars.org/>

<http://www.alcoholconcern.org.uk/>

Alte substanțe decât alcoolul

http://www.who.int/substance_abuse/en/

<http://www.nida.nih.gov/>

<http://www.ccsa.ca/index.asp>

<http://cocaina.dronet.org>

Formare și adunare de date

<http://www.ana.gov.ro>

<http://www.asam.org>

<http://www.atod.org/english/home.asp>

PREVENIREA ȘI COMBATERICA CONSUMULUI DE DROGURI ÎN ȘCOALĂ. DROGURILE DE PETRECERE

*prof. REPEDE ADRIAN
Liceul Tehnologic "Someș" Dej*

Cauzele care îi împing pe tineri spre dezumanizare prin consumul de droguri sunt multe. Cei mai mulți încep să consume droguri din pură curiozitate de a cunoaște efectele pe care le au asupra lor sau din dorința de a avea noi senzații, noi trăiri, vor să atingă o anumită stare fizică și psihică de bine, de exaltare și de destindere.

Un alt motiv poate fi considerat teribilismul. Consumul de droguri poate fi incitant sau provocator. Unii sunt tentați să înfrunte riscurile fără a fi opriți de cuvinte ca: „PERICOL” sau „MOARTE”. Dorința de afirmare în fața grupului precum și teama că vor fi respinși, că vor fi izolați de către grup dacă refuză propunerile așa-zișilor „inițiați”, îi fac pe aceștia să nu ia în considerare riscurile la care se expun.

O altă cauză este presiunea grupului ; în funcție de nivelul stimei lor de sine, de gradul de profunzime al idealului lor în viață, de raporturile cu familia, de rezultatele lor școlare, de imaginea pe care o au despre sine și pe care vor s-o creeze celorlalți, adolescenții au capacități diferite de rezistență la presiunea pe care anturajul lor o exercită.

Substanțele folosite: amilnitrit, butilnitrit, aditivi, de ex. solvenți organici.

Forma de consum: se inhalează și în nici un caz nu se ingerează (beau). Efectul stupefiant se instalează după 3 - 5 minute.

Acțiune: dezinhibare puternică, creșterea apetitului sexual, sentiment sporit de intimidare, percepere redusă a durerii, relaxare musculară, creșterea sensibilității tactile

Efecte adverse de scurtă durată: - tuse, tahicardie, senzație de căldură a pielii, hipoxie, posibil colaps - în funcție de dozare = inconștientă - iritarea pielii și a mucoaselor

Efecte de lungă durată: - iritarea (combustionarea) mucoasei nasale - aritmii cardiace – impotentă.

Pericole: ușor inflamabile, pericole de intoxicație, a nu se păstra în apropierea alimentelor. Potențialul de dependență: dependența psihică 2. "GHB, Fantasy, Liquid E, Liquid X (multe denumiri și variante ortografice)" Substanța: GHB (gama-hidroxi-butiratul) este o substanță naturală, produsă și de organismul uman. Concentrația maximă este la nivelul creierului, motiv pentru care se presupune că ar avea rol de neurotransmitator la acest nivel. GHB a fost prima dată produs prin sinteză acum circa 30 de ani. La scurt timp după aceea, a fost utilizat în medicină, în domeniul anesteziei, ca narcotic, precum și ca adjuvant în tratamentul delirului din sevrul alcoolic. Din cauza efectelor secundare nedorite a pierdut însă din ce în ce mai mult din însemnătatea sa și azi abia se mai utilizează în Germania. Concomitent cu reducerea utilizării sale în scop medical, GHB a devenit foarte popular în rândul culturistilor (stimulează hormonul somatotrop - de creștere) și sportivilor de performanță (Ben Johnson!) din spațiul anglo-american. A fost interzis ca substanță de dopaj, iar vânzarea sa în SUA - inițial fără prescripție medicală - a fost restricționată de la sfârșitul anului 1990 înapoi.

Pericole în caz de abuz:

Au fost relatate primele cazuri de intoxicație, mai ales prin supradozarea și combinarea cu alte substanțe sinergice. De asemenea, sunt cunoscute unele cazuri de deces. Riscul este deosebit de mare în cazul consumului concomitent de alcool, ecstasy sau heroina. Odată cu afirmarea "scenei Techno" și a interesului acesteia pentru stimulante speciale - vezi Ecstasy, băuturi cu conținut de cafeină și alte stimulante (RED BULL s. a.) - aceasta comunitate a descoperit și GHB.

Având în vedere ilegalitatea redusă a drogului - care nici azi nu cade sub incidența legii substanțelor stupefiante și psihotrope - este de așteptat că acest drog să capete o însemnătate din ce în ce mai mare. GBH se produce în tot felul de laboratoare improvizate în beciuri sau bucătării. Nimeni nu cunoaște puritatea și concentrația produselor, astfel încât riscul unei intoxicații acute nu poate fi apreciat.

Acțiune: GHB începe să acționeze la circa 15 minute după administrarea orală și efectul durează - în funcție de doză - până la 3 ore. Prin administrarea unei doze noi, durata acțiunii se poate prelungi. Efectul seamănă cu cel al Ecstasy, dar este mult mai slab. De asemenea, nu apar efectele adverse și sechelele de durată ale consumului de Ecstasy.

Riscuri: Riscul principal legat de acest drog este necunoașterea concentrației și purității, respectiv a amestecului cu alte substanțe, în primul rând alcool. În stare pură, GHB este practic lipsit de efecte adverse periculoase, chiar și în doze mai mari. În doze mari intervine o sedare puternică, până la comă, a persoanei. Supradozarea poate duce la convulsii și confuzie marcată.

Este foarte important să știi cum să spui „NU” ceea ce demonstrează că ai o personalitate puternică. Este important ca tinerii să fie ei înșiși chiar dacă ceilalți gândesc diferit. Problemele în familie, la școală, cu prietenii, precum și izolarea de colectivitate constituie o altă cauză care îi determină pe tineri să evadeze din realitate consumând droguri. Unii le consumă pentru a ascunde sau pentru a depăși problemele zilnice pe care le au și aici putem menționa: divorțul părinților, abuzul sau indiferența părinților sau a școlii.

Abuzul de droguri implică consumul de droguri a căror utilizare este ilegală, cu excepția scopurilor medicale, mai ales dacă acesta devine un mod de viață, obicei sau dependență.

Consumul de droguri este o activitate de mare risc. Unele droguri pun direct sănătatea în pericol, atunci când sunt consumate în cantități mari - și una dintre caracteristicile dependenței este cererea unei cantități cât mai mari pentru a atinge starea de "bine". Optimismul artificial și iluzia menținerii autocontrolului sunt și ele periculoase din cauza că afectează raționamentul. În practică cel mai mare pericol este acela că utilizatorul nu va avea banii pentru a-și plăti viciul și a avea un mod de viață normal și astfel se va "da bătut", intrând într-o lume dominată de droguri, unde crima și prostituția sunt singurele modalități de continuare a vieții. Apoi consumatorul de droguri devine nu numai o persoană nefericită, ci și o problemă socială.

Unele droguri au fost acceptate de mult timp de către societate. Alcoolul, nicotina din tutun și cafeina din cafea și ceai sunt droguri care pot provoca un anumit grad de dependență celor care le consumă. Campaniile împotriva fumatului au devenit tot mai vehemente după ce s-a conștientizat riscul asupra sănătății, iar șofatul după consumul de alcool a fost interzis din cauza că a dus la producerea unor accidente rutiere serioase. Dar fumatul și consumul băuturilor alcoolice au fost lăsate la latitudinea fiecărui individ.

Consumul de droguri are evident o latură extrem de perversă deoarece drogul nu numai că pătrunde în corpul omului, dar atunci când efectul dispare, se ivește necesitatea unei noi doze. În cel ce a experimentat o dată drogul, se naște dorința puternică de a-și procura acea stare de excepție, acea stare de fericire, în care simte senzații plăcute nemiintâlnite altcumva. Numai că

drogul suprasolicitează trupul și sufletul celui în cauză atât prin obținerea trecătoare a acestei stări, cât mai ales și prin ceea ce urmează când efectul de extaz al drogului a trecut.

***Uniți Pentru Viață!
Spune NU drogurilor!***

Bibliografie:

1. EuroAvocatura.ro, *Drogurile de petrecere*, Marius-Cătalin Predut

DROGURILE ÎN VIAȚA OMULUI

*prof. RUS DORINA FLAVIA
Liceul Tehnologic Someș Dej*

Atâta timp cât există cerere pentru un produs sau serviciu, producătorii se vor strădui să scoată bani frumoși pe acestea și vor încerca cu orice preț să-și extindă piața de desfacere. Această fenomen este demonstrat încă din 1781 când britanicii au început vânzările opiului în cantități mari, iar între 1821-1857 vânzările au crescut de cinci ori. Drogul era produs sub monopol britanic în ținutul Bengal din India. Știind că opiul era utilizat în China din timpul dictaturii Ming, deci era căutat de peste 15% din chinezi, scopul englezilor și aliaților era să neutralizeze populația și armata chineză și să-și extindă comerțul. Ministrul englez de externe Lord Palmerston a inițiat Primul Război al Opiului din anii 1839-1842 dintre Anglia și dinastia Qing, câștigat de englezi.

Al doilea război al Opiului are loc între anii 1856-1860, dintre forțele navale și terestre anglo-franceze, susținut de USA și Rusia, a fost declanșat tot din motive comerciale și de dominare. Armatele chineze au fost învinse, peste un sfert din populația Chinei era blocată de dependența de opiu. Strategia drogării populației și armatei chineze a învins, iar dinastia Qing a trebuit să legalizeze comerțul cu opiu.

Exemplul despre invazia drogurilor începută în America anilor 1500 de conchistadori, a fost aplicată în secolul XIX în Asia, dar continuă să dea roade și în prezent la alte populații umane, devenind pericol mondial.

Cu privire la istoria drogurilor, acestea își fac cunoscută prezența încă din preistorie când omul a descoperit efectele plantelor și otrăvurilor ciudate, cu efecte sedative, somnifere, halucinogene și toxice.

Unul dintre popoarele care trăiau în antichitate în apropierea spațiului carpato-danubiano-pontic și care obișnuiau să folosească substanțe halucinogene a fost cel al sciților. Renumiții războinici de origine iraniană, faimoșii arcași călare ai stepelor nord-pontice și spaima întregii zone, foloseau cannabisul pentru a ajunge în stare de euforie necontrolată. Atât de necontrolată încât ajungeau să se comporte precum animalele, spun autorii antici. De altfel, despre consumul de droguri la sciți, în lumea antică, există mărturii precise. În secolul V î Hr, Herodot scrie despre un obicei al sciților, care se purificau într-un cort cu ajutorul cânepii. Herodot o numește explicit "kannabios". "Sciții iau, așadar, sămânță de cânepă, se strecoară sub un cort făcut din pături și aruncă sămânța peste niște pietre încinse. Sămânța de cânepă scoate un miros parfumat și se face atâta abur că nicio baie grecească cu aburi n-ar putea să o întreacă. Amețiți de dogoarea aburului, sciții încep să urle", scria Herodot în "Istoriei".

La rândul lor, triburile tracice erau cunoscute de autorii antici ca utilizatori ai cannabisului cu diverse ocazii. Fie că au preluat obiceiul de la sciți, fie a fost pur și simplu o invenție locală, dar cannabisul juca un rol foarte important în ritualurile tracilor sud-dunăreni, așa cum arată și o serie de autori greci și latini. Conform autorilor latini, tracii foloseau cannabisul ca plantă recreativă. Pe scurt, pentru a deveni euforici la petreceri. "Tracii aruncă în focurile din fața lor semințe al căror miros le provoacă o veselie asemănătoare beției", scria Pomponius Mela în secolul I d Hr., în

lucrarea "De Chorographia". În secolul al III-lea, un alt autor latin fie preia ce a scris Pomponiu Mela, fie a găsit în altă sursă, dar descrie aproape întocmai acest obicei tracic. "La sfârșitul secolului al XIX-lea, Erwin Rohde era de părere că planta al cărei fum stupefiant îl inhalau tracii, scii și massageții era Cannabis indica, din care se extrage hașișul", preciza Andrei Oișteanu în lucrarea sa "Narcotice în cultura română". Tot reputatul istoric al religiilor susține că există două variante privind prezența acestor narcotice la traci. Fie cultivau cannabis, bazându-se în special pe o afirmație a lui Herodot care spune că tracii își făceau haine din cânepă, fie foloseau variante sălbatice.

Ritualurile geto-dacilor costau în fumigații din tămâie de brad sau cu semințe de cannabis. Se știa că nu este bine să dormi într-un lan de cânepă, nici lângă cânepă cosită. Laptele stors din cânepă, amestecat cu frunzele acestei plante, este numit și astăzi "fulfă". Acest suc era folosit și la prepararea "mucenicilor". Strămoșii daci foloseau fierturile din pelin, acesta este un drog halucinogen și stimulent. În practicile populare se foloseau plante cu efect psihotrop, cea mai cunoscută este mătrăguna, care poate fi otrăvă letală.

În perioada fanarioșilor, domnitorii greci aduceau obiceiul Axion-ului adică a folosirii opiumului. Ienicerii turci au băut opiu pentru curaj în lupte, același drog îl primeau și oștenii moldoveni.

În perioada interbelică în perioada 1918-1942 și în continuare avem mărturii scrise despre consumatorii de droguri de la noi. Mircea Eliade a venit din India cu droguri "penru ușurarea gândirii: cannabis și opiu". Alexandru Odobescu era morfinoman, folosea laudanum (opiu dizolvat în alcool) din cauza căruia s-a sinucis. Poetul craiovean Macedonski fuma hașiș cu pipa, fiind primul care și-a descris toxicomania, șirul experiențelor de acest fel continuă până în perioada comunismului când accesul la aceste substanțe este mai dificil.

Între anii 1960-1970, a ajuns la noi LSD-ul cu mișcarea Hippy și a cooptat tineri elevi și studenți.

În anii 1970-1985 tinerii români, elevi și studenți nu aveau voie să călătorească în occident, dar au venit vizitatori din Germania, mai ales la Timișoara, Sibiu și Brașov. De la aceștia s-a preluat obiceiul drogării cu benzodiazepime în amestec cu alcool. Se obțineau efecte blocante ale SNC, halucinații, practicarea actelor sexuale necontrolate, suferințe digestive, hepatice și respiratorii.

Anul 1990 în România este cunoscut ca anul aurolacului. Ianuarie 1991 aduce primele îngrijorări cu privire la traficul de droguri, un iranian este prins în flagrant delict cu 20 grame opiu, în portofel. În 1995 valul heroinei ajunge în România. În anul 2004 apare Dosarul "Cocaină pentru VIP-uri" iar în 2008 poliția de Frontieră anunță capturarea a 400 de kilograme de droguri, din care 98% era heroină. Un an mai târziu apar pe piață "substanțele noi cu proprietăți psihoactive" așa numite "etnobotanice,, sau „legale".

În 2016 înregistrăm prima condamnare la moarte a unui român pentru trafic de droguri. Este vorba despre cazul lui Ionuț Gologan, prins cu droguri, în 2012, în Malaezia. Tot în 2016, cu ajutorul prietenilor americani, polițiștii anti-drog au capturat 2,5 tone de cocaină, cea mai mare captură de până atunci.

Amplificarea fenomenului drogurilor și în țara noastră, pe fondul dezvoltării rețelelor de criminalitate organizată transnațională, a condus la necesitatea intensificării eforturilor pentru combaterea lui. Astfel, în 2003 a luat ființă Agenția Națională Antidrog, Guvernul României consideră lupta antidrog ca o prioritate națională, s-a elaborat în concordanță cu cerințele europene în acest domeniu, fiind din acest punct de vedere racordată la dimensiunea internațională a fenomenului, dar și la specificitatea națională.

Agencia Națională Antidrog este cea mai importantă organizație națională care luptă împotriva traficului și consumului de droguri. Aceasta are misiunea de a elabora, coordona, evalua și monitoriza, la nivel național, politicile în domeniul prevenirii și combaterii traficului și consumului ilicit de droguri, precum și al asistenței integrate a consumatorilor, aplicate de către instituțiile cu atribuții în domeniu. Serviciile care fac parte din structura organizatorică a acesteia sunt: Serviciul reducerea cererii de droguri; Serviciul monitorizarea reducerii ofertei de droguri; Seviiciul Obsevatorul Român de Droguri și Toxicomanii; Serviciul precursori; Serviciul relații internaționale și programe.

Pornind de la experiența acumulată de-a lungul timpului, în actuala viziune a Agenției Naționale Antidrog, se urmărește ca în România să funcționeze un sistem coerent, integrat și profesionist de servicii de asistență destinate consumatorilor de droguri, prin care să se asigure un nivel de receptivitate ridicat față de nevoile consumatorilor de droguri. Toate acestea vor conduce în final la menținerea unui nivel scăzut al prevalenței consumului de droguri.

Alte organizații neguvernamentale care își desfășoară activități în domeniul prevenirii consumului de droguri sunt: Salvați copiii; Asiciația ADOLESCENTUL; Asociația MESAGERII SĂNĂTĂȚII; FICE (Federația Internațională a Comunităților Educative din România); Asociația Română Antidrog; ALIAT (Alianța de Luptă Împotriva Alcoolismului și Toxicomaniei); OPEN DOORS; ARAS (Asociația Română Anti SIDA); Asociația STAY ALIVE; Asociația TIMISIENSIS XXI; Asociația CRUCEA ALBASTRĂ.

Motivele pentru care copiii și adolescenții cad în capcana drogurilor între 12-18 ani sunt problemele de familie, influența anturajului și dorințele de a încerca și a trăi senzații tari, de aceea este foarte important ca părinții să observe la timp modificările care apar în comportamentul copilului, simptomele date de consumul de droguri. Toți avem un rol important, în protejarea copiilor de aceste experiențe cu urmări nefaste, în special colaborarea între familie-școală-autorități specializate va putea duce la o diminuare a acestui fenomen.

Din nefericire este continuă producția de droguri, drogurile chimice, toxice din industrie și drogurile virtual recente sunt programate să producă rapid dependență și creează mulți utilizatori, încă se conturează tendința de genocide uman prin folosirea unor strategii cu efecte verificate până în prezent.

Bibliografie:

<http://ana.gov.ro/despre-noi-2-before-import/>
<https://sites.google.com/site/stopdrogurilor/our-company>
<https://snpcar.ro/istoria-drogurilor-la-copii-si-adolescenti-din-preistorie-pana-astazi/>
<https://sites.google.com/site/stopdrogurilor/organizatii>
<http://ana.gov.ro/servicii/observatorul-roman-de-droguri-si-toxicomanie-ordt/>

ADOLESCENȚĂ FĂRĂ CONSUM DE DROGURI

prof. SOLOMEAN ALICE ANA- Liceul Tehnologic „Someș” Dej

prof. SOLOMEAN OVIDIU- Liceul Tehnologic „Someș” Dej

Adolescenții și tinerii constituie categoria cea mai vulnerabilă, deoarece aceștia sunt mai deschiși la nou, mai predispuși la diferite experiențe, mai permeabili în adoptarea unor comportamente de risc. Este o vârstă caracterizată prin dorința de a face descoperiri, de a explora mediul înconjurător, o etapă în care se deschide un orizont de posibilități aparent nelimitate. Fiind o perioadă confuză, de schimbări și de căutare a propriei identități, tinerii de multe ori recurg la consumul de substanțe.

Statisticile din întreaga lume arată că numărul cel mai mare de consumatori este reprezentat de tineri. Se observă că media debutului consumului de droguri a scăzut dramatic, ajungându-se la cazuri de copii consumatori de numai 10-12 ani, și în România.

Conform studiilor de specialitate, centrele de prevenție și control al consumului de toxice în rândul adolescenților oferă următoarele informații:

- aproximativ 10% dintre adolescenți fumează până la 15 țigarete pe zi, 20 de zile pe lună (deși procentul este în continuă creștere). Tutunul are efecte nocive multiple pe termen lung și creează de asemenea dependență. Un adolescent care fumează de mai mult de 1 an are o șansă de 80% să devină dependent.
- aproximativ 75% dintre liceeni au consumat alcool ocazional. Dintre aceștia, 28% relatează episoade cu consum exagerat de alcool (mai mult de 5 băuturi tari, într-un interval de câteva ore). Una din cauzele principale de deces în rândul adolescenților sunt accidentele auto cauzate de consumul excesiv de alcool. Consumul de alcool scade inhibițiile specifice vârstei și predispun adolescentul la o viață sexuală necorespunzătoare (sex neprotejat), ceea ce crește riscul contractării unei boli cu transmitere sexuală sau apariția unei sarcini nedorite.
- aproximativ 40% dintre adolescenți au încercat cel puțin o dată marijuana, în timp ce 22% dintre ei folosesc frecvent acest drog. Marijuana este o opțiune des întâlnită în rândul adolescenților și poate cauza pierderi de memorie, tulburări cognitive (de învățare) sau de atenție.
- aproximativ 9% dintre adolescenți au încercat cocaina, în timp ce 4% folosesc acest drog frecvent (cel puțin o dată pe lună).

Tinerii pășesc în lumea periculoasă a drogurilor din dorința de a se integra, din curiozitate sau pentru a „depăși” unele obstacole inerente în mersul firesc al vieții. De cele mai multe ori aceștia consideră că este mai ușor să te lași purtat pe culmile tenebroase ale delirului decât să încerci să remediezi problemele pe care le poți întâmpina în viața cotidiană.

Adolescenții trebuie să fie conștienți că se pot remarca și într-un mod pozitiv, fără a consuma droguri. Ideal ar fi să se deschidă către cei din jur, pentru că mereu vor găsi alternative. Pentru a expune în mod concret situația, am încercat să prezint efectele drogurilor în concepția

tinerilor consumatori. Cei mai mulți ajung să consume droguri datorită anturajului, a curiozității, pentru a face față unor stări negative precum depresii, frustrare, furie, dorința de integrare într-un anumit cerc social. De asemenea, nivelul educațional redus și imitarea modelelor din filme se adaugă la cauzele externe a consumului de droguri. Consumatorul se simte invincibil și își transmite sentimentele și trăirile fără niciun fel de inhibiție. Relațiile care se stabilesc în diferite anturaje este mult mai deschisă, fapt care îi atrage pe tinerii care prezintă un comportament introvertit. Curiozitatea este un factor important care îi determină pe tineri să încerce.

Drogul este un tribut mult prea mare pentru rezultatul pe care îl oferă: dependența și, în final, o cale sigură către moarte. Drogul provoacă atât otrăvirea organismului cât și a psihicului. Astfel, o persoană dependentă poate deveni agresivă fizic sau verbal, iar corpul său va suferi transformări. Se va transforma într-o ființă deconectată de social, fiind incapabilă să relaționeze eficient cu cei din jur. Dependența de droguri poate fi psihologică, fizică, sau ambele.

Dependența psihologică se petrece în mintea omului. Astfel, consumatorul simte că nu poate să gândească normal și să supraviețuiască fără ajutorul drogului. În cazul dependenței fizice, nervii, mușchii, inima și alte organe ale corpului au nevoie de drog pentru a-și continua funcționarea. Dacă este privat de droguri, dependentul poate suferi probleme fizice și mintale ale renunțării la acestea. Organismul se obișnuiește treptat cu drogul și ia decizii pentru propria-i persoană. Acest om nu va reuși decât să inspire mila celor din jur, jucând și rolul de exemplu negativ pentru prieteni și colegi.

În prevenirea consumului de droguri se conturează programe în funcție de caracteristicile grupului țintă (și anume, faptul de a fi sau nu expus comportamentului de risc). În această lucrare vom insista pe prevenirea primară, dar consider că o cunoaștere teoretică a celor trei forme de prevenire poate ajuta profesorul în efortul lui de a reduce riscul apariției consumului la proprii elevi.

Prevenirea primară se referă la acțiuni de informare a grupului țintă cu privire la efectele nocive ale drogurilor, formarea de abilități de autoafirmare personală, având drept grup țintă persoane, în special tineri, ce nu au fost expuse consumului de droguri.

Prevenirea secundară se adresează grupurilor / persoanelor ce prezintă un risc crescut pentru consumul de droguri, cei care fie au experimentat deja, fie din cauza particularităților socio-economice și culturale ale mediului sunt mai expuși fenomenului (de exemplu, copiii consumatorilor de droguri), iar prevenirea terțiară se adresează consumatorilor de droguri și are ca scop diminuarea riscurilor asociate consumului de droguri, precum infectării HIV, hepatita B și C și alte boli cu transmiterea pe alte căi decât cea digestivă.

Cea mai eficientă și mai dezirabilă formă de prevenire este cea primară. Cu cât intervenția este mai susținută în sfera prevenirii primare, cu atât rezultatele sunt mai elocvente și mai palpabile, costurile sociale sunt mai scăzute, iar beneficiile sociale sunt mai mari.

Primul factor de prevenție este informarea asupra efectelor negative exercitate de consumul moderat, respectiv excesul de drog, la care se adaugă conștientizarea factorilor de risc personali.

Al doilea factor de prevenție presupune angajarea prealabilă a persoanelor cu risc de consum în activități care să le satisfacă anumite trebuințe psihologice, experiențe și sentimente de recompensă morală pentru ca, ulterior, să aibă o atitudine de evitare sau de indiferență față de tentația drogurilor. Al treilea factor este consilierea psihologică a membrilor familiei.

Familia are un rol esențial în problematica prevenirii delincvenței juvenile și a consumului de droguri la adolescenți, fiind cea mai în măsură să „controleze” astfel de fenomene negative. Comunicarea deschisă cu copiii și insuflarea valorilor, în care părinții cred și pe care le respectă va

face ca tinerii, la rândul lor, să le adopte și să le prețuiască, exemplul personal al părinților fiind prima lecție antidrog pe care un copil o primește. Aducându-i la cunoștință care sunt cauzele, efectele și implicațiile sociale, medicale și juridice ale consumului de droguri, va face ca tânărul să fie informat și mai bine pregătit să reziste acestei tentații. Stabilirea unei relații de încredere bazată pe afecțiune între părinți și copii, supravegherea adolescentului și cunoașterea anturajului pe care acesta îl frecventează, controlul destinației banilor „de buzunar”, discutarea periodică cu dirigintele și profesorii despre rezultatele școlare ale adolescentului, sprijinirea în a-și urma pasiunile și manifestarea consecvenței și interesului pentru tot ce face copilul, sunt doar câteva „arme” pe care familia le are la îndemână atunci când este vorba de luptă antidrog. Sunt situații când, din cauza consumului unuia sau altuia dintre părinți (uneori chiar și bunici), copilul devine el însuși consumator, imitând modelul parental.

Școala are meritul de a organiza campanii de prevenire și de a pune la dispoziția tinerilor cele mai bune informații despre consumul de droguri. În acest sens, profesorii trebuie să meargă la cursuri care urmăresc informarea despre specificul drogurilor și implicațiile pe care acestea le pot avea atât asupra sănătății, cât și a psihicului și a relațiilor sociale, dar și care sunt indiciile după care pot fi recunoscuți cei care se droghează. Foarte eficiente sunt acțiunile la care sunt invitați foști consumatori.

Comunitatea are de asemenea un rol deosebit de important. Oricine se simte izolat, încearcă să găsească un grup căruia să i se alăture. Un caz aparte îl reprezintă grupurile minoritare care întâmpină greutăți mari în a se integra în societate, ajungând uneori să fie marginalizate social, căutând astfel scăparea în droguri. Urbanizarea și șomajul sunt alți factori care contribuie în mare măsură la creșterea numărului celor care consumă droguri.

Se poate afirma că societatea contemporană încearcă să combată această moarte treptată, însă cel mai important este sprijinul pe care îl putem oferi celor aflați în starea de dependență, pentru că un șir neîntrerupt de informații utile, seminarii, exerciții de comunicare și dezvoltare personală, ajută la formarea unei personalități armonioase.

În secolul XXI, traficul și consumul de droguri au depășit stadiul de simple fenomene manifestându-se ca unele dintre cele mai grave și îngrijorătoare probleme cu care se confruntă civilizația umană.

Consumul și traficul de droguri produce efecte directe și indirecte asupra umanității, relevând caracterul îngrijorător pe care îl au. Ansamblul unor condiții socio-economice, psihologice și biologice se constituie în factori de influență negativă asupra eredității sociale și biologice ca și asupra stării socio-familiale, profesionale și economice, generând astfel efecte de nesiguranță, de instabilitate afectivă și economică, de inadaptare tranzitorie sau de durată la exigențele sociale, determinând respingerea și revolta împotriva obiceiurilor, tradițiilor și a sistemului de valori practicat în societate.

La nivelul țării noastre, se poate spune că România, prin poziția sa geografică, poate fi considerată mai mult a fi o țară de tranzit pentru mulți dintre marii traficanți de droguri.

Fenomenul legat de consumul de droguri are implicații majore, atât în plan psihosocial, cât și economic, dând naștere la numeroase alte lucruri care se leagă în mod direct de consum de droguri.

Consumul drogurilor de către copii și adolescenți produce pierderea încrederii în propriile puteri, devenind slabi, vulnerabili în fața provocărilor vieții. Adolescența este perioada explorării, a descoperirii pe cont propriu a lumii. Nu poți să descoperi lumea numai dacă ești foarte prevăzător.

Oricât de mult ar părea o problemă individuală, consumul de droguri în România este o problemă socială, de aceea societatea are obligația să-i acorde importanța cuvenită, în încercarea de a o rezolva.

BIBLIOGRAFIE

1. Abraham, P (coord.), Cicu , G, Podaru, D, Moldovan A, M, (2004) Prevenire și consiliere antidrog, Editura Ministerului Administrației și Internelor;
2. Raport Național privind situația drogurilor-Noi evoluții și tendințe. 2017, Agenția Națională Antidrog, [www. ana.gov.ro](http://www.ana.gov.ro);
3. Studiul național în școli privind consumul de tutun, alcool și droguri ESPAD - 2015,
4. Studii în domeniul drogurilor - Raport de cercetare Volume 3, Issue 1, Agenția Națională Antidrog, 2016, [www. ana.gov.ro](http://www.ana.gov.ro);

NECESITATEA COOPERĂRII INTERINSTITUȚIONALE PENTRU PREVENIREA ȘI COMBATEREA CONSUMULUI DE DROGURI ÎN ȘCOALĂ

prof. STĂNESCU CORA MARIANA
Liceul Tehnologic Mihai Viteazul, Zalău

Consumul de droguri este un flagel care tinde să acapareze din ce în ce mai mulți tineri, vârsta la care aceștia au prima experiență legată de droguri fiind din ce în ce mai mică, uneori extinzându-se până la nivelul vârstelor de 12, 11 sau chiar 10 ani.

Cauzele acestui fenomen sunt multiple și implică toți actanții sociali, de la agenții economici a căror activitate este legată de formarea forței de muncă, până la asistența socială care se implică în gestionarea cazurilor legate de problemele în familie. Prin urmare, consider că eliminarea cauzelor este strict legată de colaborarea tuturor instituțiilor sociale, capabile să diminueze sau, în situație utopică, să elimine fenomenul.

Consumul de droguri este cauzat, în general, de o lipsă de preocupare a societății față de copii, în particular, a părinților față de propriii copii care resimt lipsa de implicare a adulților și reacționează în feluri surprinzătoare, încercând să atragă atenția adulților care le oferă libertatea pe care ei nu știu sau nu o pot gestiona, o libertate prost înțeleasă, de altfel. Mentalitatea post comunistă, democrația și capitalismul prost înțeles împreună cu modelele defectuoase ale unei educații subrede, dar care promitea minuni prin libertățile pe care le acordă copilului care va crește lipsit de responsabilități și limite este una dintre cauze. Părinții copiilor generației actuale nu știu și nu sunt dispuși să caute în comportamentul copiilor lor semne ale consumului de stupefiante pentru că nu le-a spus nimeni care sunt manifestările și simptomele acestea sau cum să le observe. De asemenea, foarte mulți nu doresc să facă acest lucru, iar motivele sunt variate. Cele mai des întâlnite sunt scepticismul (părinții nu cred că ar putea face așa ceva copiii lor și refuză să creadă chiar când sunt înștiințați de profesori, de exemplu), iar alt motiv ar fi pur și simplu ignoranța (cei mai mulți dintre părinți nu au timp de așa ceva, sunt prea ocupați cu grijile zilnice pentru a vedea modificări în comportamentul copiilor). Cazurile despre care vorbim aici se referă la copii care provin din familii cu ambii părinți sau familii monoparentale, cu un venit mediu sau peste mediu.

În asemenea situații care presupun debut al consumului de droguri începând de la vârste atât de mici, mi se pare indispensabilă o campanie de educare a părinților care să fie desfășurată de Agenția Națională Antidrog, campanie care să organizeze cursuri care să vină în sprijinul părinților, în primul rând care trebuie să învețe să recunoască semnele consumului, iar, apoi, în sprijinul profesorilor, chiar dacă există o colaborare între agenția mai sus menționată și școală. Acest tip de colaborare nu și-a dovedit eficiența, pentru că reprezentanții agenției sau ai Poliției sunt invitați, de obicei, la lecții de dirigenție, încercând să prezinte elevilor riscurile consumului când, deja, mulți dintre ei sunt consumatori și prea puțin sunt dispuși să renunțe. De asemenea, e absolut necesară existența unor cursuri de parenting care să le atare părinților care sunt riscurile unei libertăți prost înțelese, ale ignoranței, ale credulității excesive etc.

De asemenea, constructivă mi se pare implicarea unor instituții cum ar fi Ministerul Sportului care să desfășoare activități reale de atragere a tinerilor către sport. În momentul de față, singura promovare reală e făcută de câțiva sportivi valoroși, dar practicarea unui sport ca înotul, de exemplu, e imposibilă în cele mai multe dintre localități din cauza lipsei de bazine sau a prețurilor foarte mari practicate de locurile unde se poate înota. E doar un exemplu.

În aceeași ordine de idei, Ministerul Sănătății ar trebui să impună existența în școli a unor cursuri obligatorii care să se desfășoare cu personal specializat, încă din clasele primare, respectând, bineînțeles, nivelul de înțelegere al copiilor care trebuie să înceapă să înțeleagă riscurile pe care le presupune consumul asupra sănătății și vieții. Bineînțeles că vor exista vocile care se vor oripila la gândul că niște bieți copii sunt supuși la așa ceva, dar sunt vocile care au trăit sub clopote de sticlă sau în turnuri de fildeș și care nu știu că realitatea e alta.

Cei mai mulți dintre consumatori provin, paradoxal, din familii cu venituri sub medie sau familii fără venituri. Spun paradoxal pentru că, pentru a procura droguri, e nevoie de bani, iar aceste familii sunt la limita subzistenței. Întrebarea „De unde au bani pentru droguri?” este, în mod curios, lăsată fără răspuns, pentru că rapoartele asistenților sociali confirmă lipsa de venituri ale acestor familii care se află în grija statului sau primesc ajutor social. Copiii proveniți din asemenea medii sunt cei care, deși școlarizați în mod oficial, nu ajung la cursuri și sunt declarați repetenți în repetate rânduri. Deși exista mult tam-tam sonor pe baza prevenirii abandonului școlar, în realitate, nu există legislație corespunzătoare care să constrângă părintele să se asigure că are un copil care frecventează cursurile, nu doar pleacă de acasă. Exista doar niște tentative care rămân neaplicate pentru că nimeni nu crede în eficiența lor.

La nivel macrosocial, consider dăunătoare implicarea negativă a mass-mediei care, pe de o parte lansează campanii cu spoturi de câteva secunde care vorbesc despre consumul de droguri, iar pe de altă parte încurajează consumul acestora. Ma refer strict la spoturile lansate pe TV care sunt extrem de laconice, prezentate în pauzele publicitare și ipocrizia realizatorilor care, din cauza disperării de a atrage cât mai mare audiență, prezintă imagini care au impact deosebit asupra psihicului copiilor/tinerilor, care impresionează. E vorba despre promovarea unor pseudo-exemple care apar în fața camerelor, deși se poate constata ușor că sunt sub influența unor substanțe interzise, vedete care sunt foarte urmărite de tineri și care au o influență majoră asupra lor. Promovarea unor asemenea comportamente nu fac decât să așeze, inconștient, în mintea copilului, un tip de comportament mimetic. Din nefericire, televiziunile sau internetul nu vor renunța niciodată la asemenea tip de promovare, pentru că banii sunt aduși de cei care urmăresc circ ieftin și care sunt în număr copleșitor de mare. Televiziunea nu își permite să educe mentalități pentru că asemenea preoگرامe nu vor naște audiență.

Concluzionând, cred că prevenția este cea mai sănătoasă și mai eficientă armă împotriva consumului de droguri, dar ea ar trebui să fie rezultatul unei colaborări permanente, constante, simultane și perfect coordonate între Ministerul Educației, Ministerul Sportului, Ministerul Sănătății, Ministerul Afacerilor Interne, Agenția Națională Antidrog, Ministerul Culturii (și al cultelor) sau toate organizațiile nonguvernamentale care sunt implicate sau pot fi implicate în sensibilizarea părinților sau, după caz, a tinerilor adulți care sunt consumatori mai vechi. Consider că multe vieți ale tinerilor ar fi putut fi salvate dacă părinții le-ar fi insuflat dorința de a merge la școală, dacă le-ar fi facilitat accesul la educație, indiferent de forma pe care ar fi avut-o aceasta sau dacă ar fi încercat să depășească dificultatea de a fi atent la nevoile reale ale propriului copil. Succesul nu poate fi obținut doar de o singură entitate socială, ci este rezultatul unor colaborări pe termen lung.

ISTORIA DROGURILOR

*laborant SZAKACS IOANA ELISABETA
Liceul Teoretic "Alexandru Papiu Ilarian" Dej*

Omul a descoperit din preistorie efectele plantelor și otrăvurilor ciudate, cu efecte sedative, somnifere, halucinogene și toxice. Aceste substanțe au fost folosite în ritualuri, la vânătoare și împotriva bolilor.

La început s-au constatat obișnuințe și dependențe de lichide fermentate (alcool), de fumigații, de toxice, etc.

Acest subiect este vast, nu poate fi epuizat într-o prezentare, datorită multitudinii de droguri cunoscute și a altor substanțe care apar zilnic.

În prezent majoritatea drogaților se formează la vârste mici, când copiii și adolescenții se întâlnesc cu țigările, alcoolul sau cu aburide nitrodiluante etc. Este cunoscut că selectarea de substanțe pe care unele organisme umane le însușesc din prima întâlnire, poate fi începutul unei repetări obișnuite apoi a dependenței.

Ramificațiile arborelui care ar reprezenta drogurile actuale pot să umple suprafețe uriașe și ar cere mult loc liber pentru a fi ocupat de noile invenții de droguri. De asemenea, clasificările drogurilor sunt multiple începând cu substanțele oferite permanent și oficial: tutunul, cafeaua, ceaiul, alcoolul, etc.

Personalul medical are contacte zilnice cu eterul, cloroforul, protoxidul de azot, benzodiazepine, etc.

Între substanțele chimice utilizate pentru rezolvări medicale care devin droguri cu dependență amintim anestezicele generale care desființează funcțiile SNC. Ele induc analgezie, somn, suprimarea funcțiilor viscerale, relaxarea musculaturii striate: eterul, en3uranul, des3uranul, halotanul, curara, protoxidul de azot, xenonul, barbituricele, opiaceele: morfina, fentanil, petidina, codeina, mialginul, fortral și nitroglicerina. Crearea dependențelor la aceste substanțe, vizează în primul rând producătorii, personalul medical și farmaceutic care le utilizează. Conceperea drogurilor chimice și vegetale continuă.

În era industrială, în Europa s-au dezvoltat producțiile în serii mari (textile, metale, chimicale, armament, etc.) devenind necesare piețe de desfacere. Teritoriile mari, populate masiv precum India și China ofereau perspective de cuceriri, având potențial comercial uriaș. Dar expansiunea occidentală s-a întâlnit cu neîncrederea și refuzul dinastiei Qing de a accepta mărfurile europene, susținând că ei trăiesc în pace și au toate cele necesare. Negocierile nu progresau, iar britanicii, francezii, rușii și americanii au căutat o poartă de intrare în imperiul chinez. Știind că opiul era utilizat în China din timpul dictaturii Ming, deci era căutat de peste 15% din chinezi, britanicii au început din anul 1781 vânzările opiului în cantități mari, iar între 1821-1857 vânzările au crescut de cinci ori. Drogul era produs sub monopol britanic în ținutul Bengal din India.

Al doilea Război al Opiului (anii 1856-1860) dintre forțele navale și terestre anglo-franceze, susținut de USA și Rusia, a fost declanșat tot de motive comerciale și de dominare. Armatele chineze slab pregătite, fără dotări militare au fost înfrânte, fiind și sub dependența de opium.

Un parcurs deosebit în istoria drogurilor l-a avut cocaina care a fost folosită de-a lungul mileniilor de populațiile amerindiene. Prof. O.C. Mungiu ne-a prezentat în anul 2016 "Odișea cocainei", drog care a circulat în lume sub numele de drogul „minune” (wonder drug), dar și ca drogul „murdar” (dirty drug). Europeanii s-au întâlnit cu primele plante arborescente *Erithoxylum coca* numită și „Topa Coca”, „Mama Coca” după anul 1500. Această plantă crește în Munții Anzi din America de Sud (Peru, Bolivia și Columbia). Aici frunzele de coca erau folosite cu mult înaintea erei noastre. Prin mestecarea acestor frunze, incașii nu simțeau durerea, coca având efect anestezic, nici oboseală, nici arsurile soarelui și nu aveau nevoie de somn.

Conchistadorii au impus-o amerindienilor pentru a-I forța să lucreze fără răgaz la exploatarea de aur și argint. Folosirea cocainei s-a folosit în continuare în Evul Mediu și în continuare în războaiele mondiale și în cele actuale, cocaina era și este administrată militarilor pentru a porni la atac.

În secolul XX Cocaina a devenit drogul "principal", cu utilizare în creștere, fiind folosită ca pânișoare ori pulbere pentru inhalare sau în amestec cu vin. Multe personalități de rang înalt au folosit-o: miniștri, regina Victoria a Marii Britanii, regale Spaniei, regina Portugaliei chiar și Papa Leon al XIII-lea, care avea mereu asupra sa "vinul lui Mariani". Cocaina se promova pentru că „înlocuiește hrana, transformă lașul în erou, tăcutul în elocvent” și îl face pe suferind insensibil la durere.

Desigur au apărut dependenți de cocaină care utilizau doze crescânde. Unii încercau să scape de această dependență ca de exemplu Sigmund Freud utilizând morfina tot restul vieții.

La sfârșitul secolului XIX a fost sintetizată și utilizată amfetamina ca simpaticomimetic, iar din 1933 au fost descrise toxicomania și dependența la această substanță: are efecte stimulative euforizante, înlătură senzația de oboseală și scade apetitul, simptome care conduc la un pattern de consum compulsiv.

Amfetamina desparte consumatorul de obligațiile zilnice, de școală, de serviciu, de familie. În evoluție consumatorul cere creșterea dozelor fiind dominat de dependența și starea de "craving" adică de dorința intensă de a retrăi efectele amfetaminice.

Metilfenidatul-MFD – a fost descoperit din întâmplare în anul 1955 de chimistul L. Panizzona. Deoarece prima încercare a efectelor a făcut-o soția descoperitorului: Rita, substanța a primit numele Ritalin. Efectul principal este contrar așteptărilor, liniștitor și nootrop. MFD este un drog care crează adicție psihică, fizică și sindrom de sevraj. În combinație cu puțin alcool MFD induce comă și deces. Ritalinul a fost socotit un panaceu al vieții psihice. S-au creat localități și insule în care era folosit ca medicamentul universal al vieții fericite.

În zilele noastre apar noi droguri create prin combinarea celor cunoscute, și își fac apariția în rândul minorilor cu vârste tot mai fragede.

BIBLIOGRAFIE

1. Mihai Copaceanu- *Drogurile* –Ed Eikon, 2018
2. <https://snpcar.ro/drogurile-digitale-de-la-lumea-reala-la-cea-virtuala/>
3. <https://snpcar.ro/istoria-drogurilor-la-copii-si-adolescenti-din-preistorie-pana-astazi>

CUPRINS

COOPERAREA INTERINSTITUȚIONALĂ ÎN COMBATerea CONSUMULUI DE DROGURI ÎN ȘCOALĂ, ÎNTRE LEGISLAȚIE ȘI IMPLEMENTARE	3
<i>prof. ALMĂȘAN ALEXANDRINA</i>	3
ROLUL INSTITUȚIILOR ÎN COMBATerea	6
CONSUMULUI DE DROGURI	6
<i>Prof. înv. presc. BORODI FLAVIA</i>	6
<i>Prof. înv. presc. BOCA ALEXANDRA-FLORINA</i>	6
NECESITATEA COOPERĂRII INTERINSTITUȚIONALE	8
PENTRU PREVENIREA ȘI COMBATerea CONSUMULUI DE DROGURI ÎN ȘCOALĂ	8
<i>prof. BATIZ SIMINA-MARIA</i>	8
PREVENIREA ȘI COMBATerea CONSUMULUI DE DROGURI ÎN ȘCOALĂ	10
<i>prof. CĂTINEAN SIMONA ELENA</i>	10
CAPCANELE ADOLESCENȚEI	12
<i>Prof. COROIAN CĂLINA</i>	12
NECESITATEA COOPERĂRII INTERINSTITUȚIONALE PENTRU PREVENIREA ȘI COMBATerea DE DROGURI ÎN ȘCOALĂ	16
<i>prof. CHIRA LAURENȚIA RODICA</i>	16
SOLUȚII ALTERNATIVE PRIVIND PREVENIREA ȘI COMBATerea CONSUMULUI DE DROGURI ÎN ȘCOLI	19
<i>prof. CÎMPEANU NICOLETA</i>	19
NECESITATEA COOPERĂRII INTERINSTITUȚIONALE PENTRU PREVENIREA ȘI COMBATerea CONSUMULUI DE DROGURI ÎN ȘCOLI	22
<i>prof. FARCAȘ DANIELA MARIA</i>	22
NECESITATEA COOPERĂRII INTERINSTITUȚIONALE PENTRU PREVENIREA ȘI COMBATerea CONSUMULUI DE DROGURI ÎN ȘCOALĂ	25
<i>prof. FLOREA DAN-SORIN</i>	25
<i>prof. ITT MIRCEA</i>	25
PREVENIREA ȘI COMBATerea CONSUMULUI ILICIT DE DROGURI	27
<i>prof. GAVRIS GEANINA ADRIANA CORINA</i>	27
<i>prof. MOLDOVAN JICA MARIANA</i>	27
NECESITATEA COOPERĂRII INTERINSTITUȚIONALE PENTRU PREVENIREA ȘI COMBATerea CONSUMULUI DE DROGURI ÎN ȘCOALĂ	29

<i>prof. GEORGIU MIRELA LIVIA</i>	29
ADUNĂ ȘI CUCEREȘTE	32
<i>prof. ISAC GHEORGHE FLORIN</i>	32
NECESITATEA COOPERĂRII INTERINSTITUȚIONALE PENTRU PREVENIREA ȘI COMBATerea CONSUMULUI DE DROGURI ÎN ȘCOALĂ	35
<i>Prof. LASCĂU LAURA ZENUCA Liceul Tehnologic “Someș”Dej</i>	35
<i>Prof. POP ALINA NICOLETA Liceul Tehnologic “Someș”Dej</i>	35
NECESITATEA COOPERĂRII INTERINSTITUȚIONALE PENTRU PREVENIREA ȘI COMBATerea CONSUMULUI DE DROGURI ÎN ȘCOALĂ	38
<i>prof. MORAR ANDREEA</i>	38
NECESITATEA COOPERĂRII INTERINSTITUȚIONALE PENTRU PREVENIREA ȘI COMBATerea CONSUMULUI DE DROGURI ÎN ȘCOALĂ	40
<i>prof. înv. primar: MUREȘAN IUSTINA</i>	40
DROGURILE DIGITALE. DE LA LUMEA REALĂ LA CEA VIRTUALĂ	43
<i>prof. NIȚU GEORGETA CRISTINA</i>	43
NECESITATEA COOPERĂRII INTERINSTITUȚIONALE PENTRU PREVENIREA ȘI COMBATerea CONSUMULUI DE DROGURI ÎN ȘCOALĂ	45
<i>prof. PETRUȚ MARIA-NICOLETA</i>	45
ȘCOLI FĂRĂ DROGURI – CÂTEVA MODALITĂȚI DE INTERVENȚIE	48
<i>prof. POP FLORENTINA-CECILIA</i>	48
O ȘCOALĂ FĂRĂ DROGURI	50
<i>prof. REITER MIHAELA</i>	50
PREVENIREA ȘI COMBATerea CONSUMULUI DE DROGURI ÎN ȘCOALĂ. DROGURILE DE PETRECERE	54
<i>prof. REPEDE ADRIAN</i>	54
DROGURILE ÎN VIAȚA OMULUI	57
<i>prof. RUS DORINA FLAVIA</i>	57
ADOLESCENȚĂ FĂRĂ CONSUM DE DROGURI	60
<i>prof. SOLOMEAN ALICE ANA- Liceul Tehnologic „Someș” Dej</i>	60
<i>prof. SOLOMEAN OVIDIU- Liceul Tehnologic „Someș” Dej</i>	60
NECESITATEA COOPERĂRII INTERINSTITUȚIONALE PENTRU PREVENIREA ȘI COMBATerea CONSUMULUI DE DROGURI ÎN ȘCOALĂ	64
<i>prof. STĂNESCU CORA MARIANA</i>	64
ISTORIA DROGURILOR	66
<i>laborant SZAKACS IOANA ELISABETA</i>	66

ISBN 978- 630- 6549- 45-0
Editura Meritocrat Cluj-Napoca
meritocratcj@gmail.com

